HANỘI-HUẾ-SAIGON

HANỘI - HUẾ - SAIGON

HÀNỘI - HUẾ - SÀIGÒN

ĐẦU THẾ KỶ 20

HANOI - HUE - SAIGON
IN THE EARLY OF THE 20th CENTURY

TẠP CHÍ XƯA & NAY
NHÀ XUẤT BẢN VĂN HÓA SÀI GÒN

Activate
Go to Sett

Lời giới thiệu

Hà Nội - Huế - Sài Gòn là ba thành phố đặc trưng tiêu biểu của Việt Nam trong những năm đầu thế kỷ XX, mỗi thành phố đều có bề dày lịch sử riêng nhưng luôn gắn liền với những thăng trầm cùng lịch sử dân tộc.

Hà Nội - Huế - Sài Gòn đầu thế kỷ XX là tập hợp một số ảnh về ba thành phố Hà Nội, Huế, Sài Gòn, chúng tôi chỉ mong muốn dựng lại một bức tranh gợi lên những nét đổi thay trên ba thành phố tiêu biểu cho ba miền của đất nước. Sự bảo tồn những nét truyền thống gắn với lịch sử của Hà Nội trong bước đầu chuyển mình; những cái cổ kính của Huế gắn liền với một triều đại đã qua; và những cái mới của Sài Gòn trên con đường xây dựng một thành phố hiện đại.

Đây là những tấm ảnh do người nước ngoài ghi lại, vì vậy chúng ta không thể đòi hỏi sự phản ánh một cách có hệ thống những biến đổi trên đất nước ta trong những năm đầu của chế độ thuộc địa. Đây là cái nhìn của phương Tây trước cảnh quan và con người phương Đông. Nhưng hiệu quả phản ánh lại không phải là sự kỳ thị, mà còn gợi trí tưởng tượng cho chúng ta. Điều không ngờ, là chúng ta ngày nay vẫn có thể nhìn lại và khám phá thêm về cảnh quan của đất nước mình.

Giá trị lớn nhất của những tấm ảnh ở đây là tính chân thật. Các tác giả đã ghi lại những hình ảnh như mình đã nhìn thấy. Nhờ vậy mà sau gần một thế kỷ, chúng ta vẫn có thể tìm lại cách ăn mặc và sinh hoạt của các tầng lớp người Việt xưa, chúng ta có thể nhìn thấy các phố cổ của Hà Nội trước khi chúng được xây dựng lại, một vài kiến trúc thuộc địa sớm nhất ở Sài Gòn trước khi bị chiến tranh tàn phá. Đây là những nguồn sử liệu quí thực sự đã bổ sung rất nhiều cho nhận thức lịch sử bởi hiệu quả trực quan của chúng. Chính vì vậy mà những tấm ảnh của quá khứ, với tất cả sức mạnh và sự hạn chế của chúng là cần thiết cho chúng ta ngày nay: nó đưa chúng ta trở lại với cội nguồn đã qua, nhưng lại mở cửa cho chúng ta đến với những cái mới trên cơ sở tôn trọng những truyền thống của quá khứ.

Trân trọng giới thiệu

Đào Hùng - Nguyễn Hạnh

Preface

Hanoi – Hue – Saigon are the three typical cities of Vietnam in the early years of the 20th century, each has its own historical depth but they still connect with the rise and fall of the history of Vietnamese nation.

Hanoi – Hue – Saigon in the early of the 20th century, the collection of images of the three cities this time, illustrates the changes in these representative cities of the three regions in Vietnam. It features the preservation of the traditional traits of Hanoi associated with the history, the ancient traits of Hue from the past dynasty and the new traits of Saigon on the way to become a modern city.

These are the photos taken by the foreigners, which reasons for their unsystematic reflection of the changes of Vietnam in the early years of the colonial regime, a Western view of the Eastern lands and people. However, they have evoked the imagination of the Vietnamese. The Vietnamese nowadays, could see these photos and discover more about our lands and people.

The highest value of these photos are their honest characteristic. The photographers have recorded what they truly saw. Thanks to them, after about one century, we could know about the dressing way and the daily life of the ancient Vietnamese people, the original images of the ancient streets of Hanoi before they were rebuilt and some architectural constructions of Saigon before they were destroyed by the war. These are valuable historical materials that enhance the knowledge of Vietnamese history by their visual effect. As a result, the photos with their power and limitation are necessary for us today because they not only bring us back to the original point but also open a gate to the new things based on the respect of the traditions of the past.

We respectfully offer the present volume to the reader.

Dao Hung - Nguyen Hanh

HÀ NỘI

Cầu Thê Húc và Đền Ngọc Sơn
The Huc Bridge and Ngoc Son Temple

Activa
Go to S

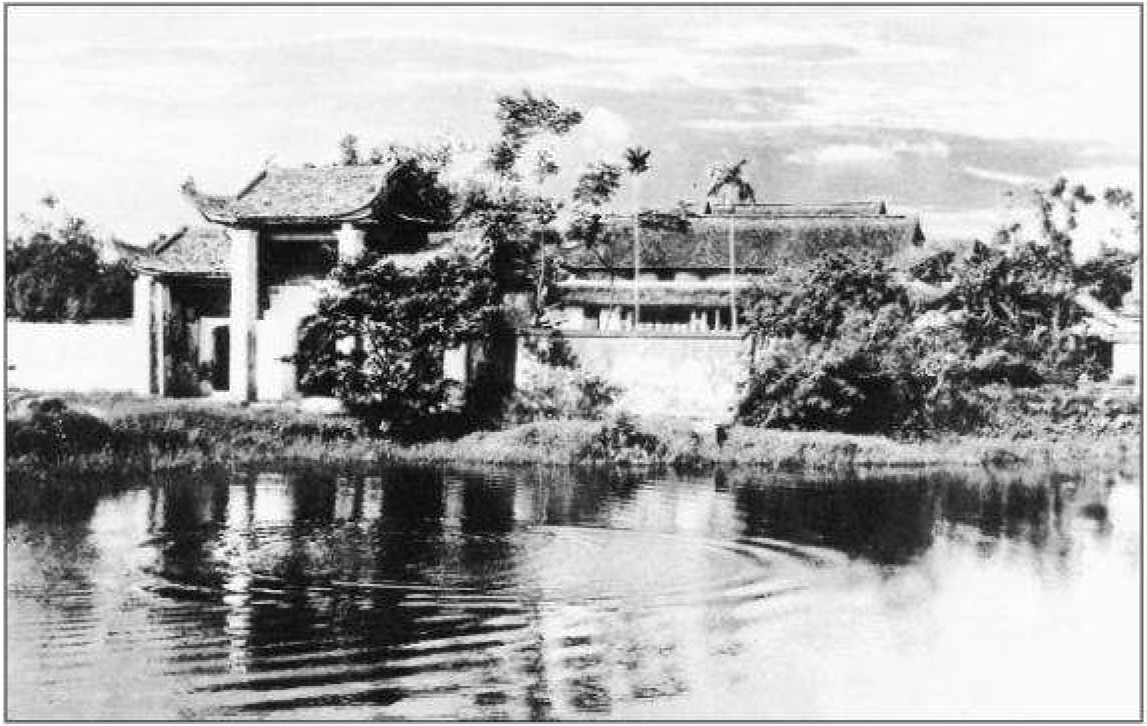

Chùa Kim Liên được xây vào thời Lý đến triều Trần đổi là chùa Đống Long. Thế kỷ XVII gọi là chùa Đại Bi. Đời Trịnh Sâm đổi thành chùa Kim Liên

Kim Lien Pagoda built in Ly Dynasty, renamed Dong Long Pagoda in Tran Dynasty and Dai Bi in the 17th century. Lord Trinh Sam renamed it Kim Lien

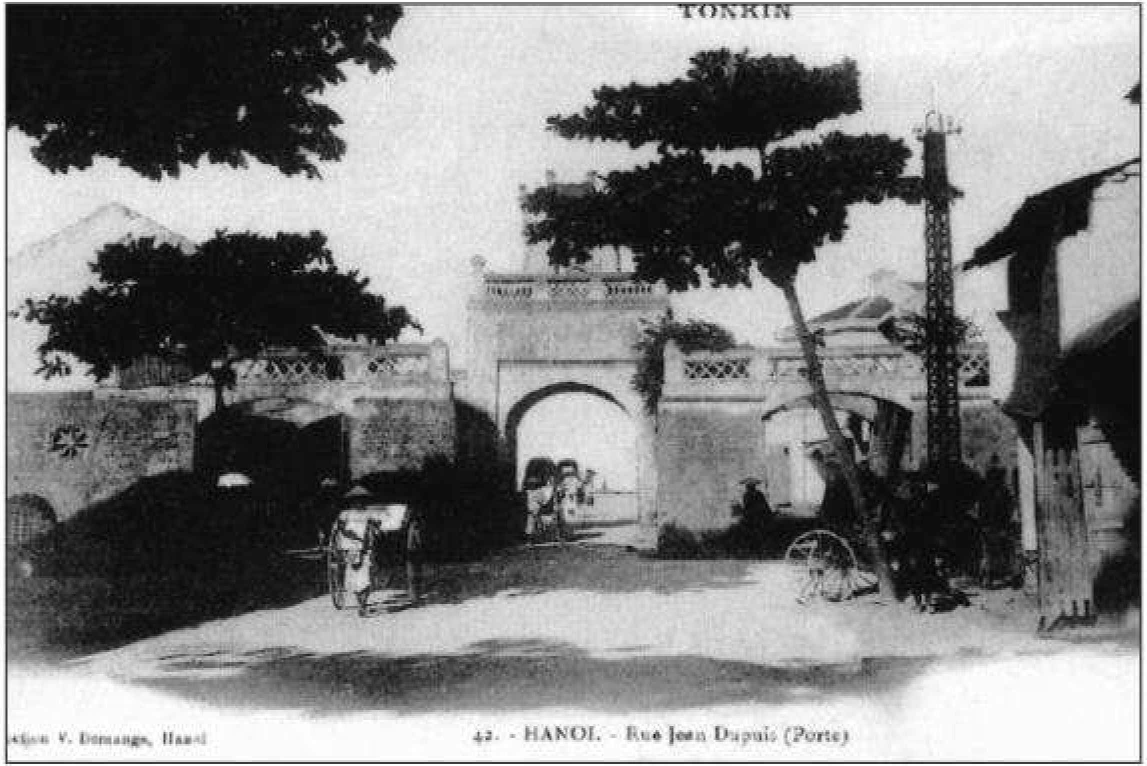

Ô Quan Chưởng, cửa ô duy nhất của thành cổ Đại La, còn lại đến ngày nay
O Quan Chuong (Quan Chuong Suburb), the only gate left of the Dai La Citadel

Acti
Go to

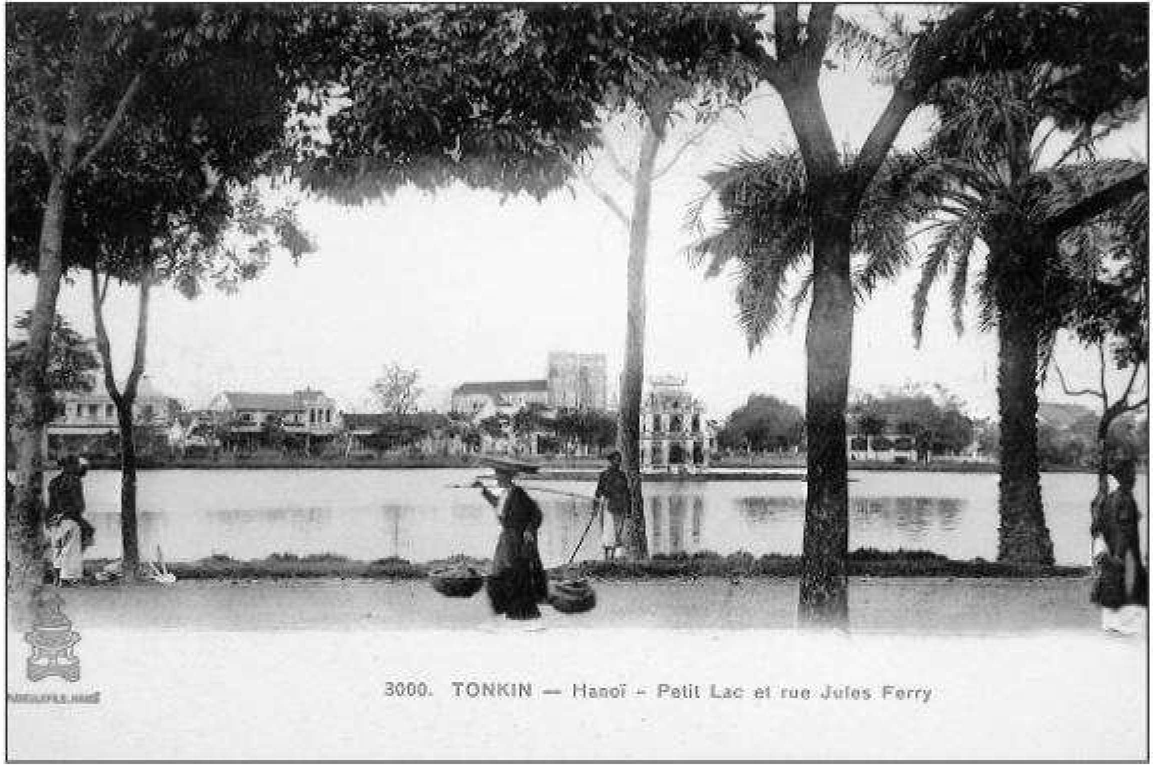

Hồ Hoàn Kiếm nhìn từ Hàng Trống
Hoan Kiem Lake from the view of Hang Trong (Drum) Street

Bia tiến sĩ Văn Miếu Quốc Tử Giám
The stone steles engraved with the names of the doctor laureates in the Temple of Literature

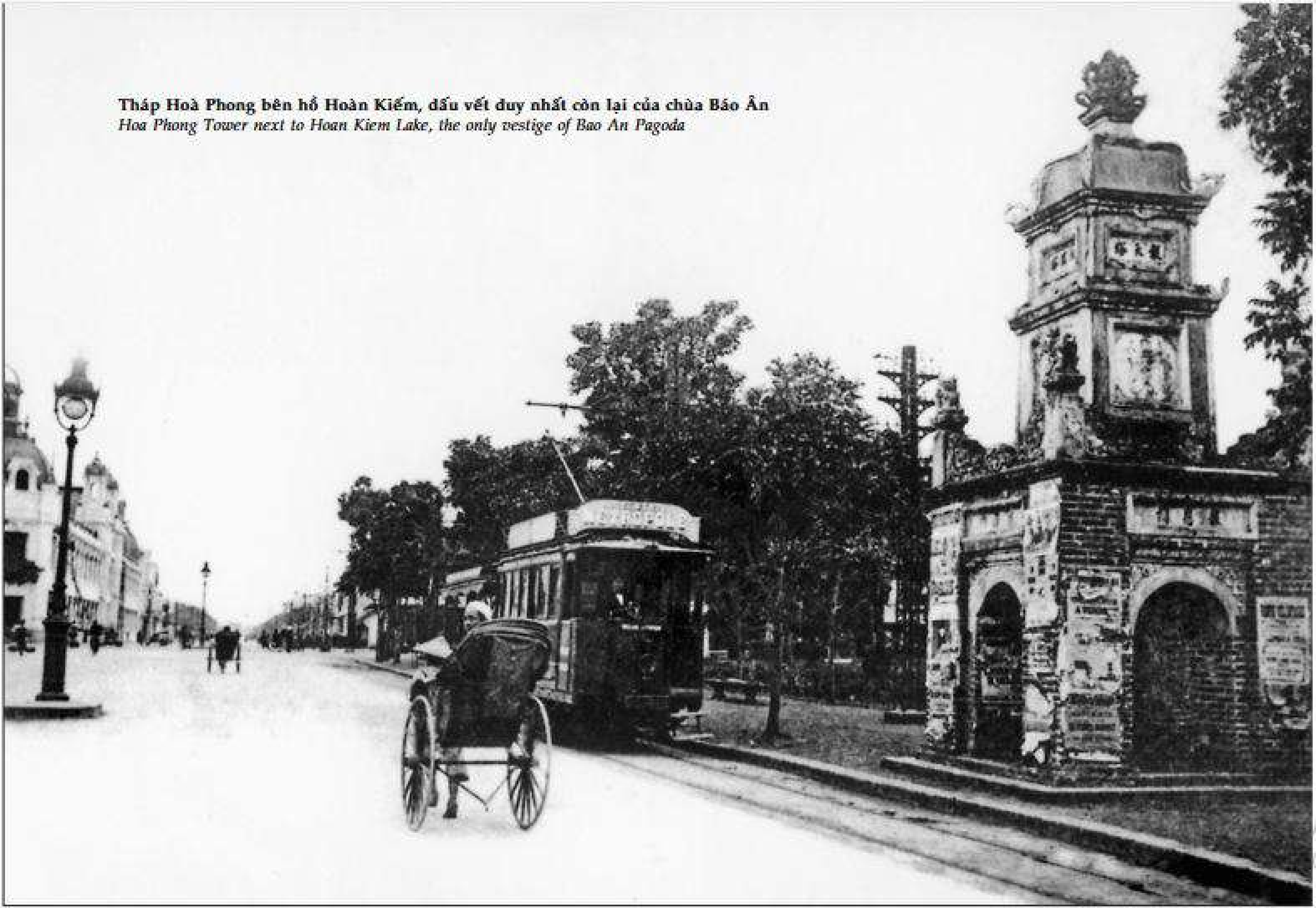

Tháp Hoà Phong bên hồ Hoàn Kiếm, dấu vết duy nhất còn lại của chùa Báo Ân
Hoa Phong Tower next to Hoan Kiem Lake, the only vestige of Bao An Pagoda

Phố Hàng Bạc năm 1920, nơi tập trung thợ bạc Đồng Xâm (Thái Bình) và Định Công (Hà Nội)
Hang Bac (Silver) Street in 1920, the gathering site of the silversmiths in Dong Xam (Thai Binh Province) and Dinh Cong (Hanoi)

Phố Hàng Nón, là nơi vẫn còn duy trì mặt hàng truyền thống của phường hội
Hang Non (Hat) Street still maintains the trade of traditional products

Phố Hàng Bạc trước đây có 3 nghề Đúc bạc nén, kim hoàng và nghề đổi tiền
Hang Bac (Silver) Street

Activ
Go to

Phố Hàng Hòm
Hang Hom Street

Phố Hàng Giầy, nơi tập trung thợ đóng giầy Tứ Kỳ (Hải Dương)
Hang Giay (Shoe) Street, a gathering place of shoe makers in Tu Ky (Hai Duong Province)

Acti
Go t

Phố Hàng Đường, một trong những con đường của 36 phố phường xưa
Hang Duong (Sugar) Street, one of the 36 ancient streets of Hanoi

Mộ phiên chợ ở ngoại vi thành phố
A market in the outskirt of Hanoi

Phụ nữ Hà Nội đã bắt đầu thay đổi kiểu tóc
Hanoi women with new hair style

Phụ nữ xứ Bắc
Women in the North

Activa
Go to Se

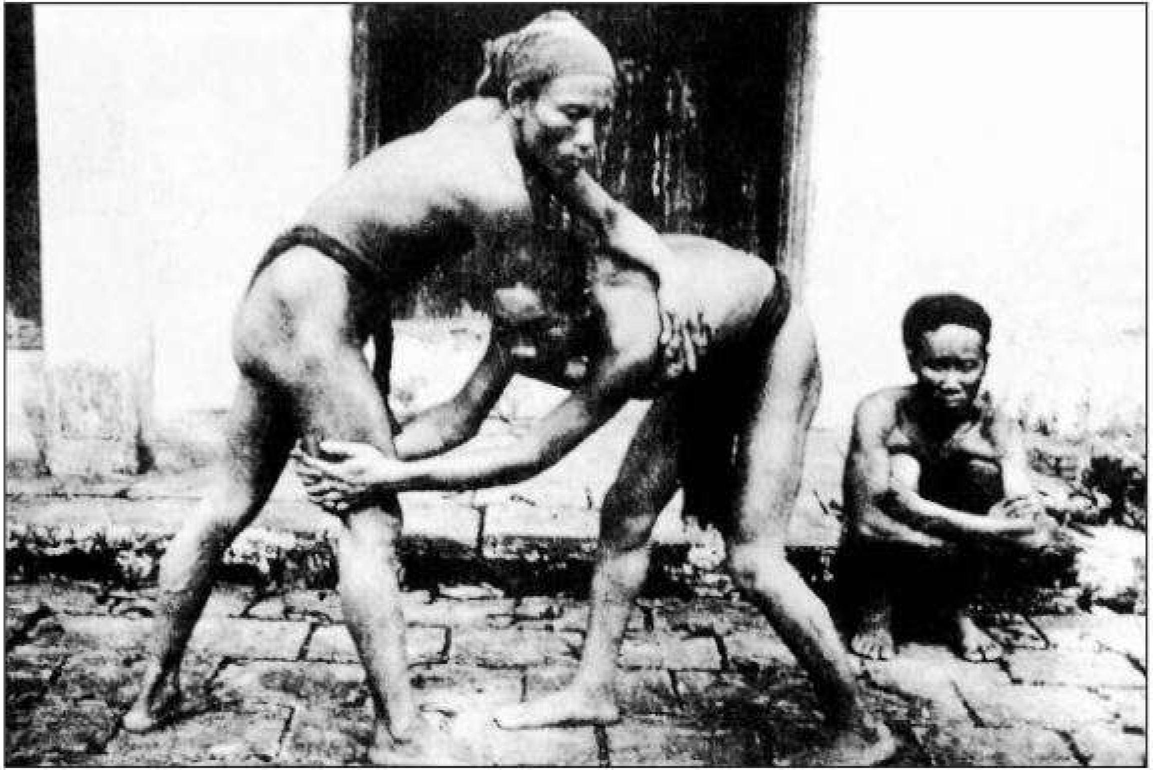

Hội vật ở ngoại ô thành Hà Nội
Wrestling association in the outskirt of Hanoi

Activ
Go to

Thiếu nữ Hà Nội khi ở trong nhà
Hanoian in their houses

Đánh đậm ở Hồ Tây
Fish catching in the West Lake

Trường Bưởi, nay là trường Chu Văn An, thành lập năm 1908
Buoi School, present-day Chu Van An School

Dinh Thống sứ Bắc kỳ, tại đây ngày 19/8/1945 nhân dân Hà Nội đã cướp chính quyền, nay là Nhà khách Chính phủ
The Résident suppérieur office, in August 19, 1945, the Hanoian seized power here.
The house becomes the Guest House of the Government

Nhà Hát Lớn Hà Nội
Hanoi Great Opera House

Ac
Go

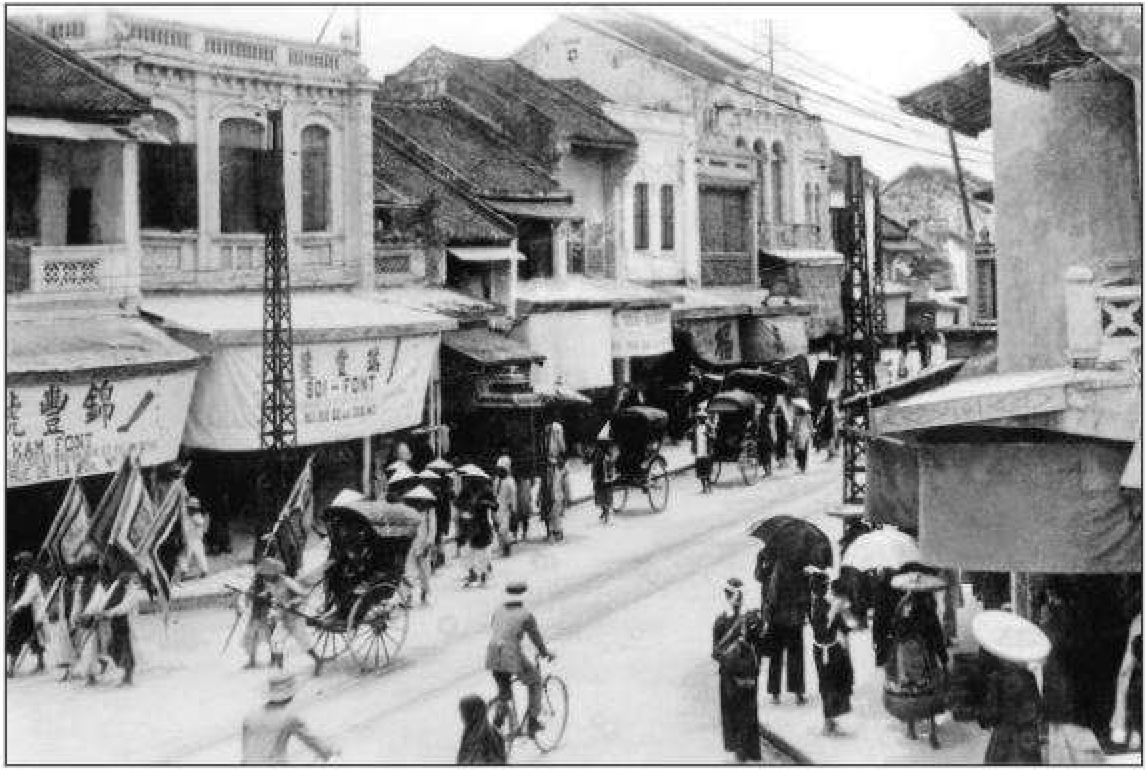

Đám ma cụ Lương Văn Can năm 1926, người sáng lập Đông Kinh Nghĩa Thục năm 1908
The funeral of Luong Van Can in 1926, the founder of Dong Kinh Nghia Thuc (1908)

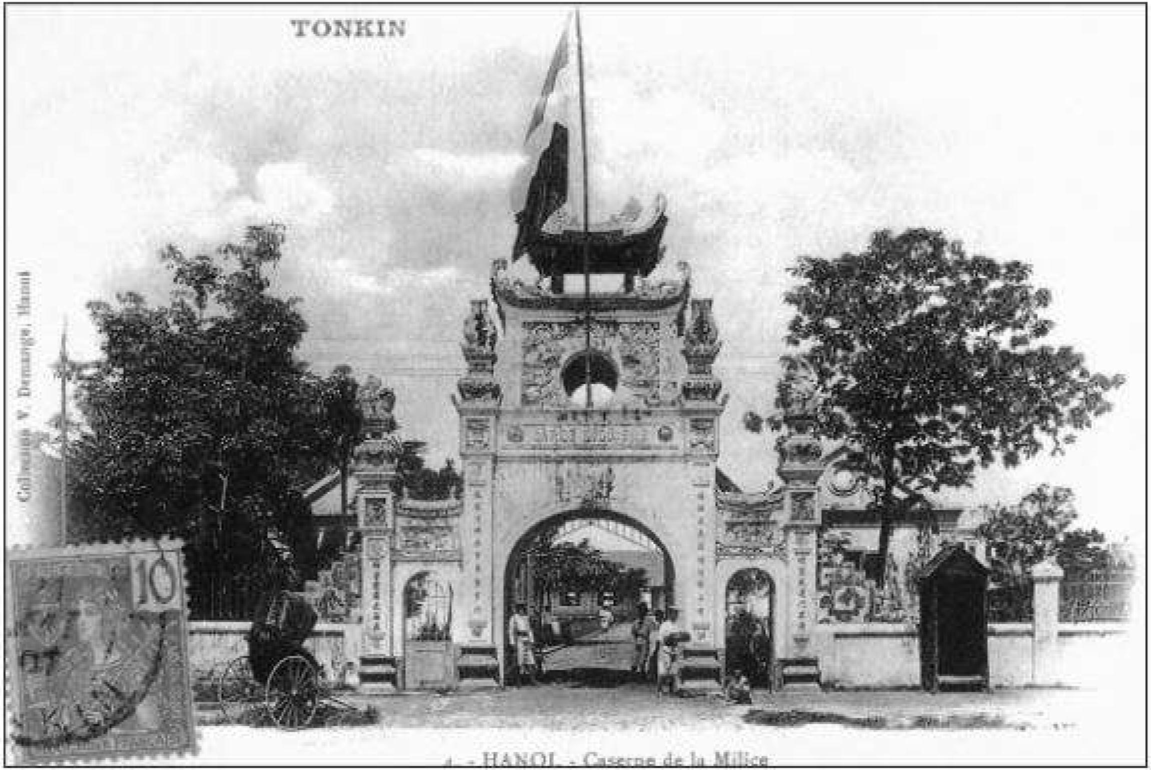

Trại lính Khố Xanh bên đường Hàng Bài, được xây dựng theo dáng dấp cổ
The guardsman military camp in Hang Bai Street built in the ancient architecture

Phố Tràng Tiền (Paul Bert), con đường đầu tiên do người Pháp vạch, nối liền khu nhượng địa với đồn binh trong thành cổ
Trang Tien (Paul Bert) Street, the first street mapped out by the French

Từ phố Tràng Tiền nhìn sang Hàng Khay
Hang Khay Street from the view of Trang Tien Street

Phố Hàng Trống, nơi xuất hiện hiệu ảnh đầu tiên của người Pháp P. Dieulefils
Hang Trong (Drum) Street that has the first camera shop of a French named P. Dieulefils

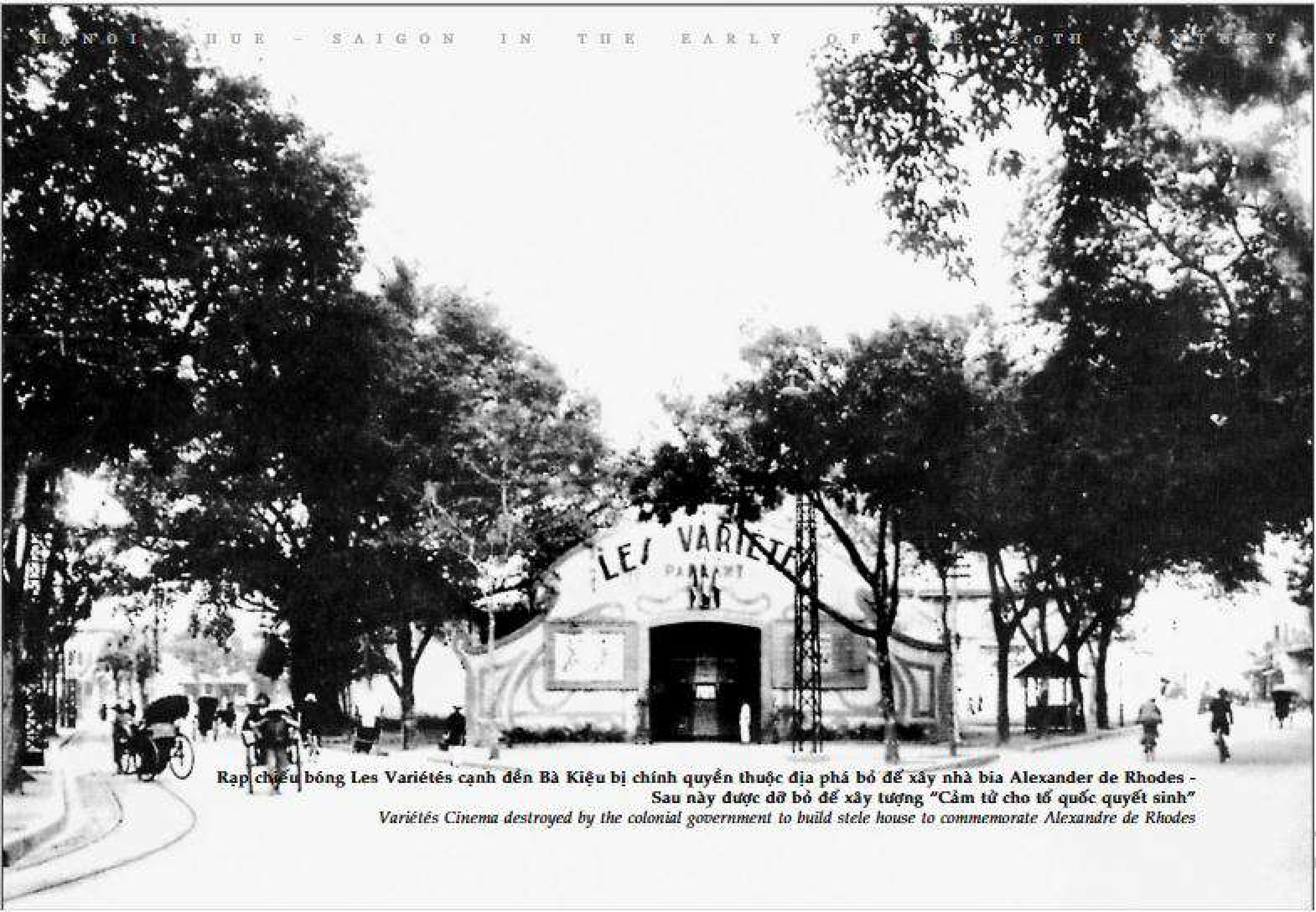

Rạp chiếu bóng Les Variétés cạnh đền Bà Kiệu bị chính quyền thuộc địa phá bỏ để xây nhà bia Alexander de Rhodes - Sau này được dỡ bỏ để xây tượng "Cảm tử cho tổ quốc quyết sinh"

Variétés Cinema destroyed by the colonial government to build stele house to commemorate Alexandre de Rhodes

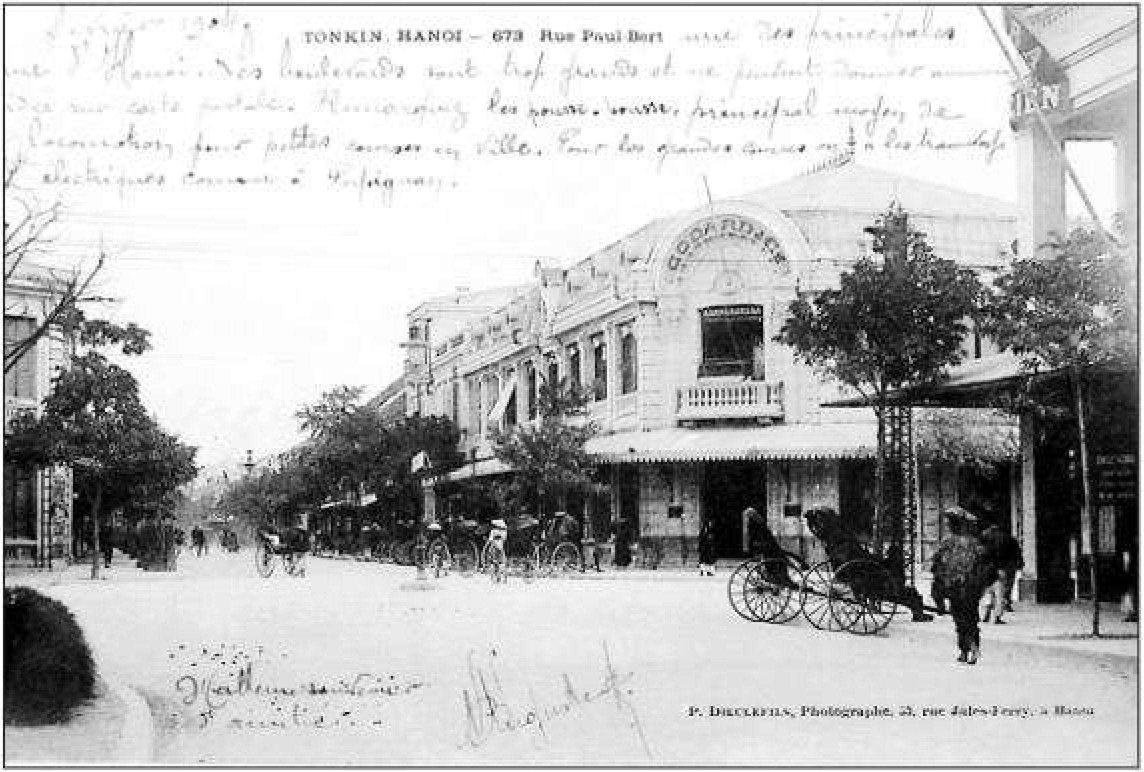

Nhà hàng Godard nhìn ra hồ Hoàn Kiếm
Godard Restaurant overlooking Hoan Kiem Lake

Khu đấu xảo, nơi tập trung sinh hoạt văn hoá của người Hà Thành
The exposition area, the place of main cultural activities of Hanoian

Bến xe hơi bên cột đồng hồ đường Bờ Sông, đầu mối giao thông lên các tỉnh phía Bắc
The bus station next to Bo Song (Riverbank) Street

Bến tàu điện cạnh hồ Hoàn Kiếm, phương tiện giao thông mới của Hà Nội
The tram station next to Hoan Kiem Lake, new transportation of Hanoian

Ga Hàng Cỏ, đầu mối xe lửa xuyên Việt
Hang Co railway station, head of trans-Viet raiway

Nhà kèn bên Toà Thị chính, nơi diễn ra các buổi hoà nhạc ngoài trời
Ken (Trumphet) House next to the City Hall, the outdoor concert area

Nhà thờ lớn Hà Nội, được xây dựng trên nền một ngôi chùa cổ
Hanoi Grand Cathedral, built in a base of an ancient pagoda

Khách sạn Métropole, khách sạn lớn nhất ở miền Bắc
Metropole Hotel, the largest hotel in the north

Cửa hàng buôn lớn nhất của người Pháp ở Hà Nội, nằm trên góc phố Tràng Tiền và Hàng Bài
The biggest department store of the French in Hanoi in the corner of Trang Tien Street and Hang Bai Street

Chợ Đồng Xuân
Dong Xuan Market

Cầu Long Biên, mang tên toàn quyền Doumer
Long Bien Bridge, formerly named after Governor Doumer

Bảo tàng Louis Finot, sự kết hợp thành công giữa kiến trúc Đông – Tây (nay là Bảo tàng Lịch sử)
Louis Finot Museum, a successful combination between the western and northern architecture (present-day Museum of History)

Khu vực thành cổ Hà Nội đã trở thành các đồn binh của quân đội Pháp
The area of Hanoi old citadel becomes the military posts of the French

HUẾ

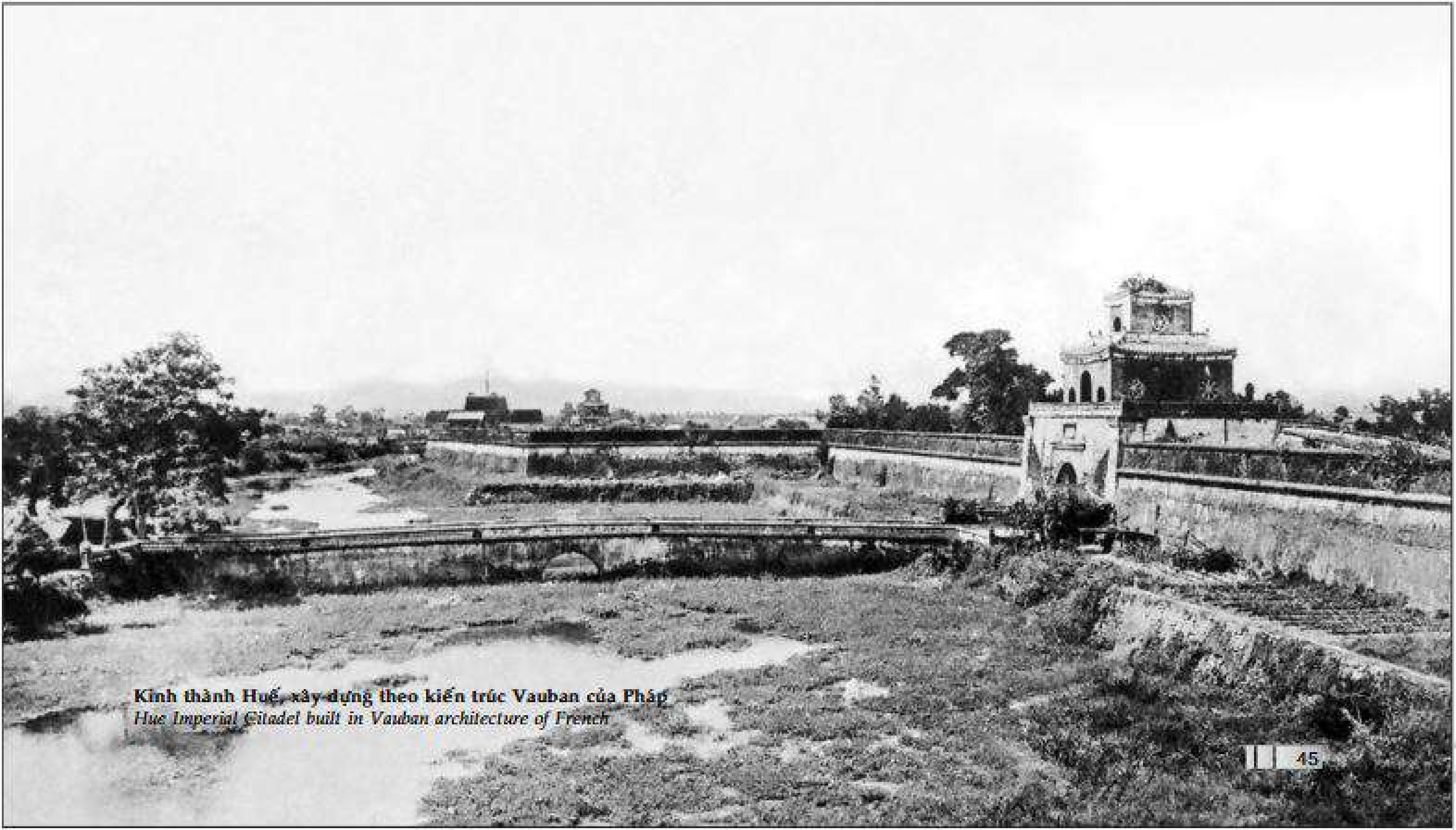

Kinh thành Huế, xây dựng theo kiến trúc Vauban của Pháp
Hue Imperial Citadel built in Vauban architecture of French

Phố Bao Vinh, cảng sông sầm uất của kinh thành Huế
Bao Vinh Street, the crowded port of Hue

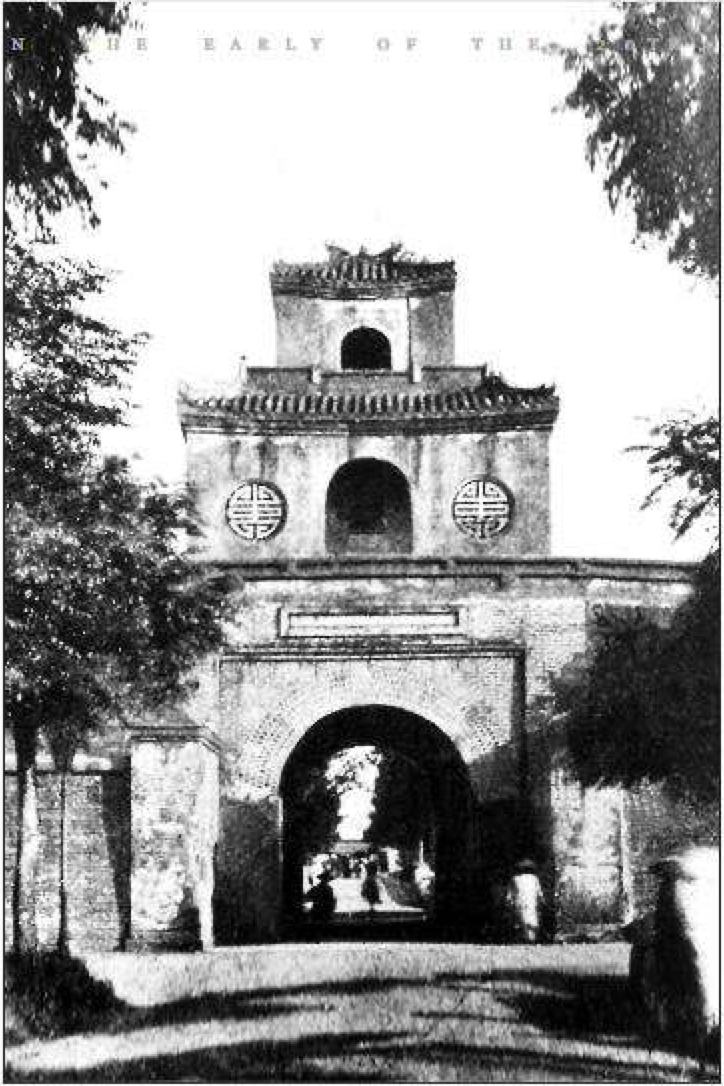

Cống thành Huế, đường ra chợ Đông Ba
The gate of Hue Imperial Citadel leading to Dong Ba Market

Tháp chùa Thiên Mụ, ngôi chùa gắn với huyền tích xây dựng kinh thành Huế
Thien Mu Pagoda connects with the legend of the construction of Hue Imperial Citadel

Một quán cơm ven đường ở Huế
A food vendor in the roadside in Hue

Đội voi của triều đình thường được ra tắm trên sông Hương
The royal troupe of fighting elephant bath in Huong (Perfume) River

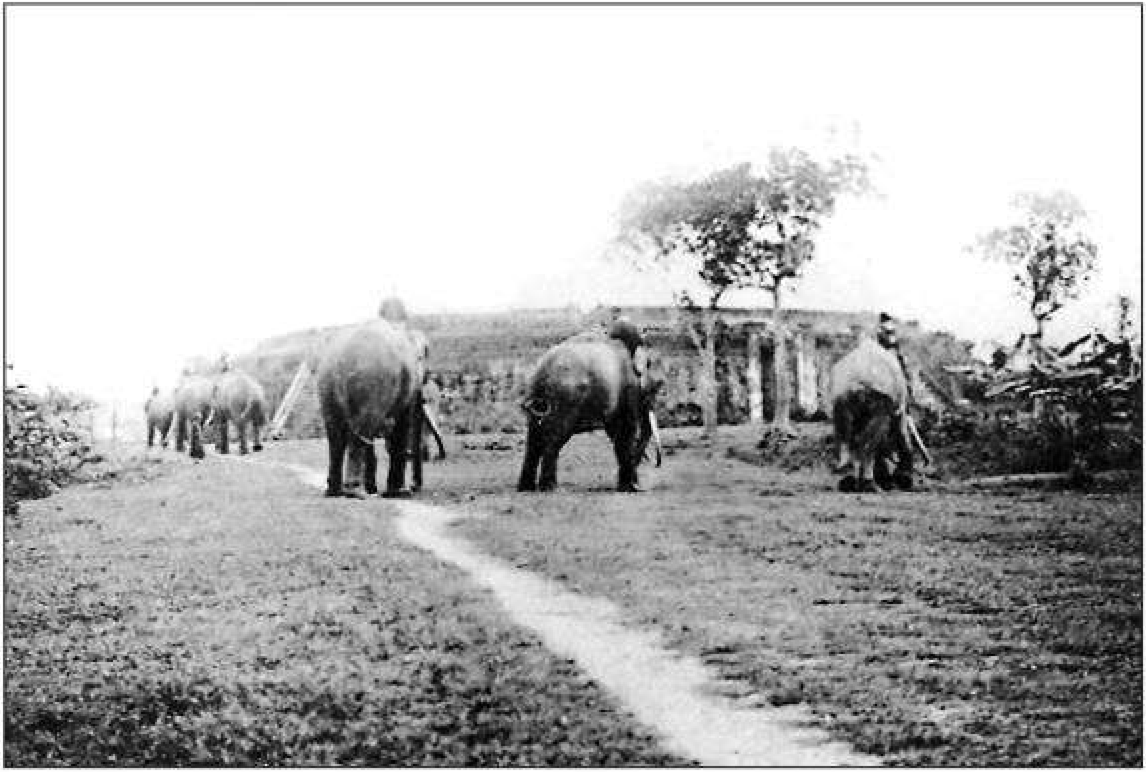

Hổ quyền, nơi diễn ra các trận đấu giữa voi và hổ (1904)
Ho Quyen, the amphitheatre, a venue for duals between elephants and tigers (1904)

Văn Miếu, xây ở phía tây kinh thành
Van Mieu (Temple of Literature) in the west side of the Imperial Citadel

Cổng vào Thái Miếu
The gate to Thai Mieu (Temple of Generations)

Bình phong trước Viện Cơ Mật
The screen in front of the Security Council

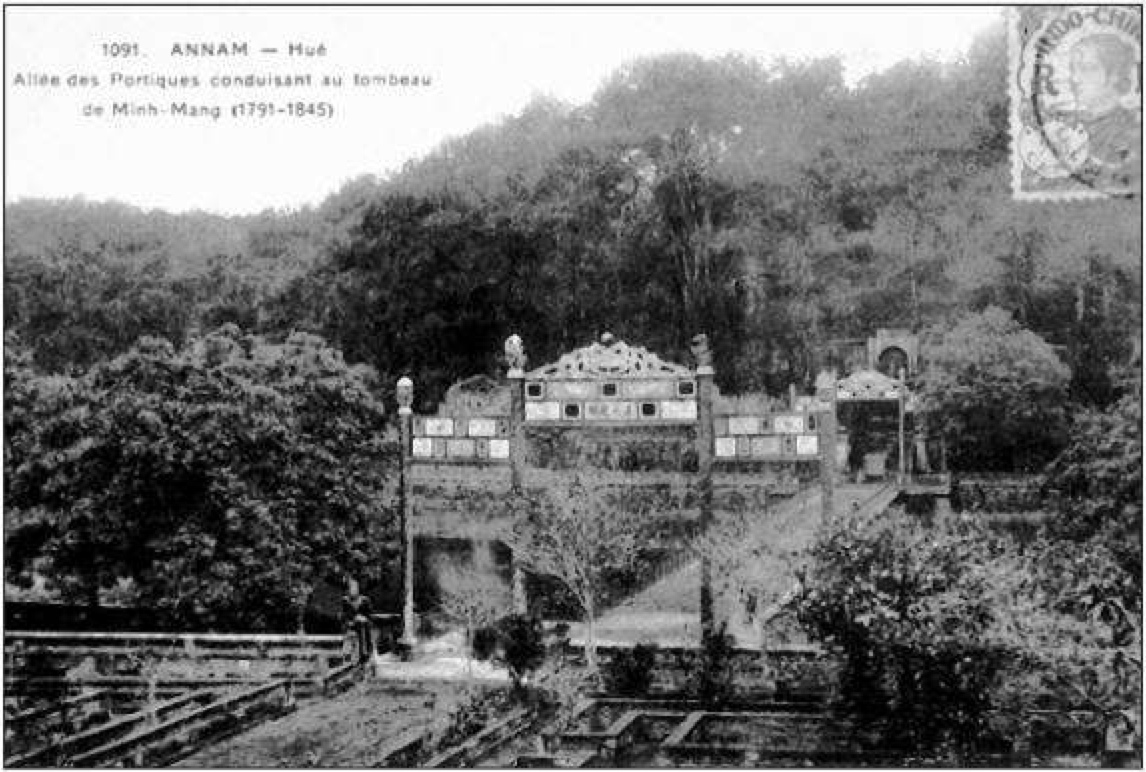

Đường dẫn đến mộ phần vua Minh Mạng (1791-1845)
The way to the tomb of Emperor Minh Mang (1791-1845)

Vua Duy Tân chuẩn bị xuất cung
King Duy Tan prepares to leave the palace

Cửu đỉnh trước Hiển Lâm Các
Bronze urns in front of Hien Lam Cac

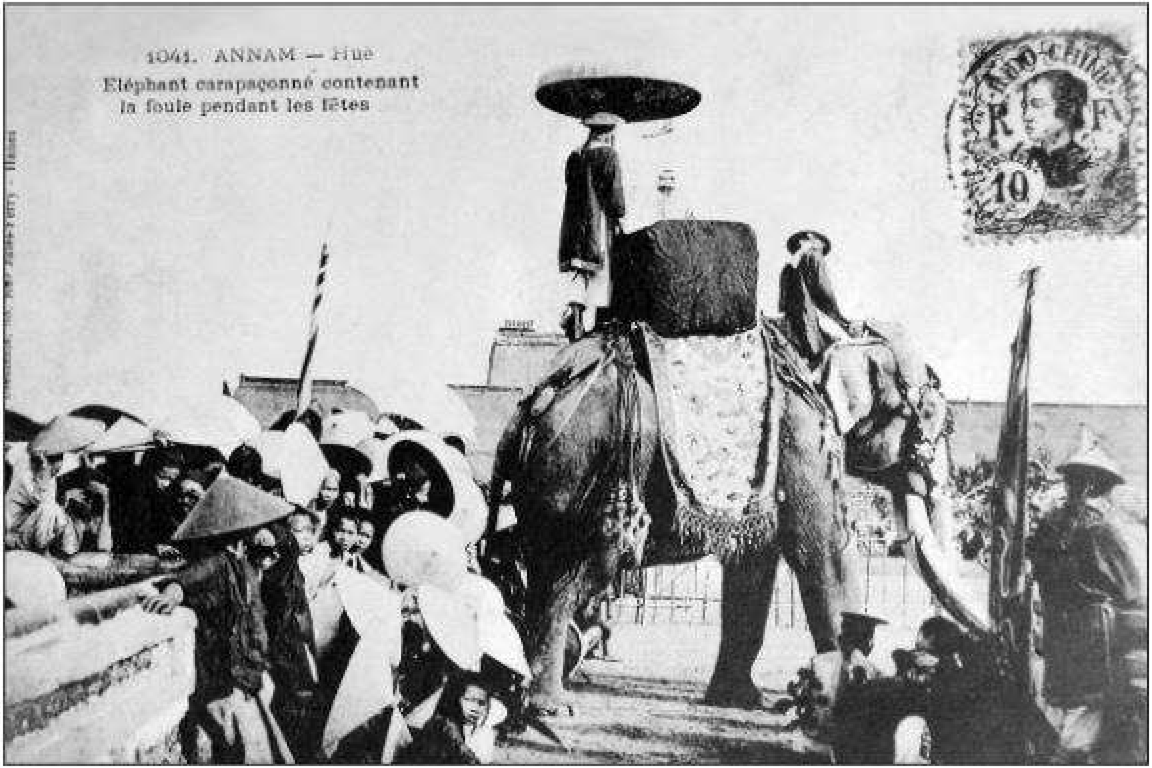

Voi của nhà Vua
Elephant of King

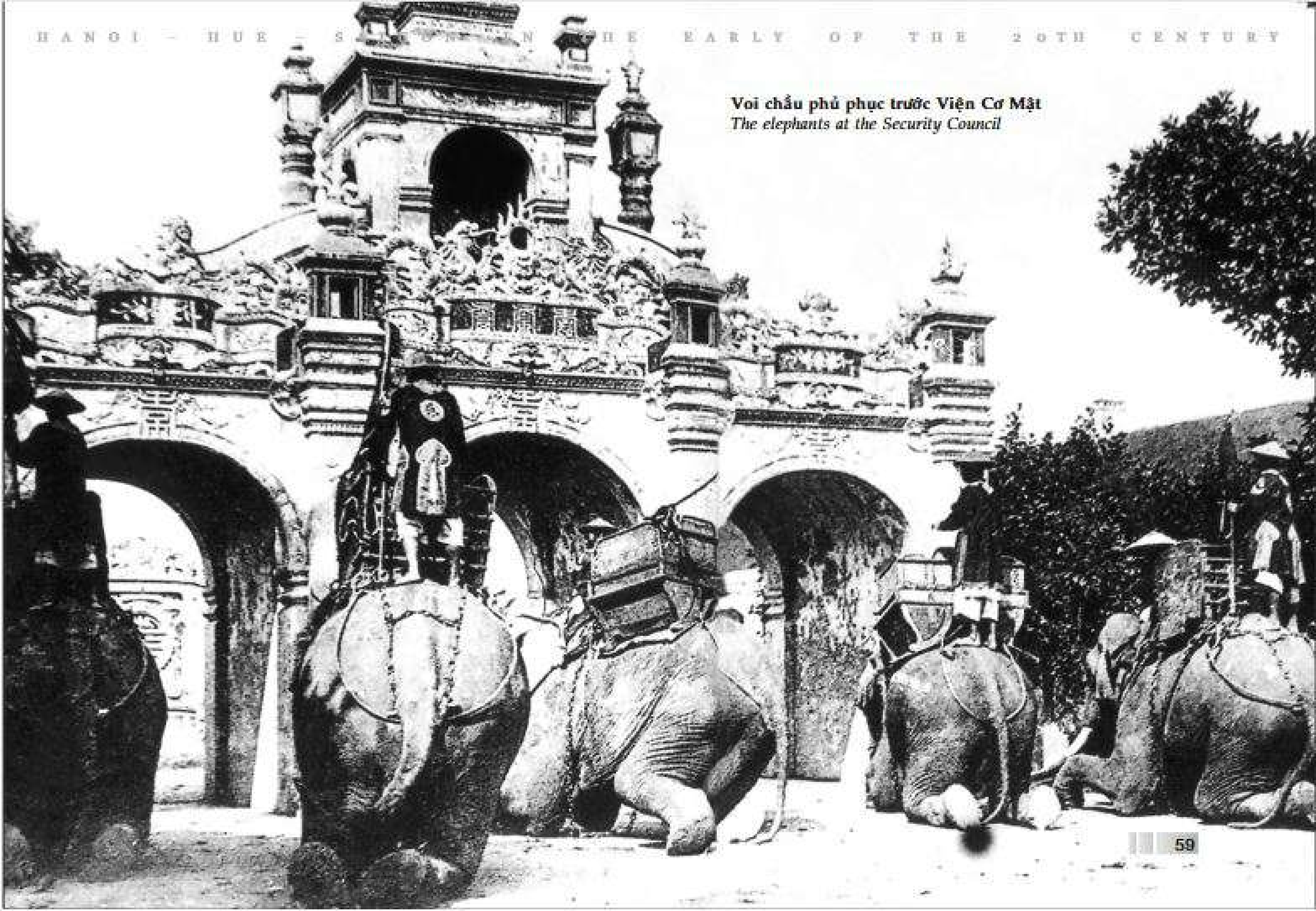

Voi chầu phủ phục trước Viện Cơ Mật
The elephants at the Security Council

Đội nhạc lễ cung đình
A royal music orchestra

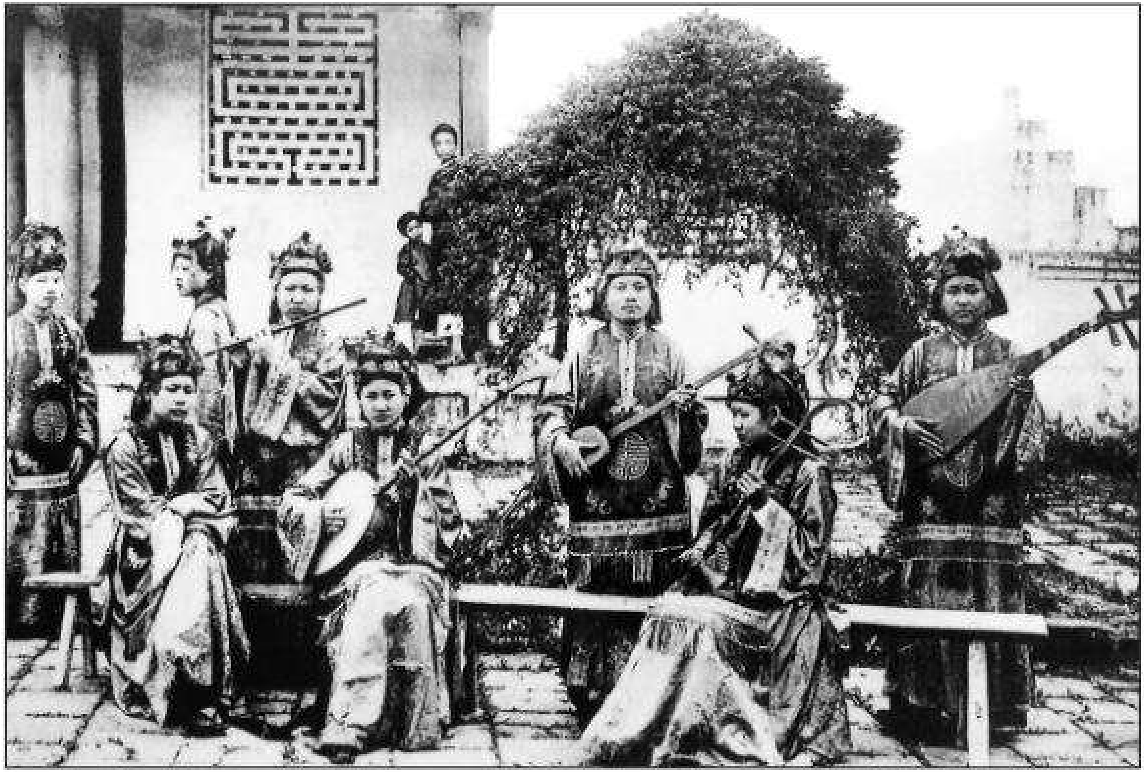

Đội nữ nhạc cung đình
A royal music orchestra of women

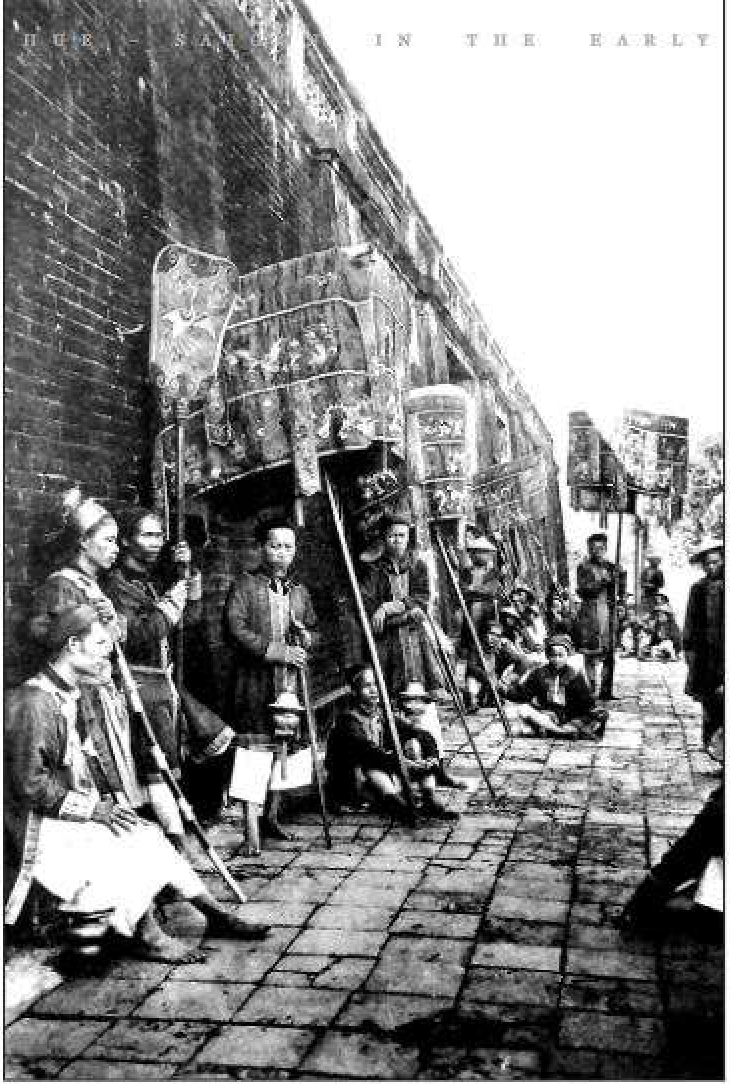

Đội nghi trượng để tháp tùng khi vua xuất cung
The guards of honor to accompany the king when he leaves the palace

Chợ Đông Ba
Dong Ba Market

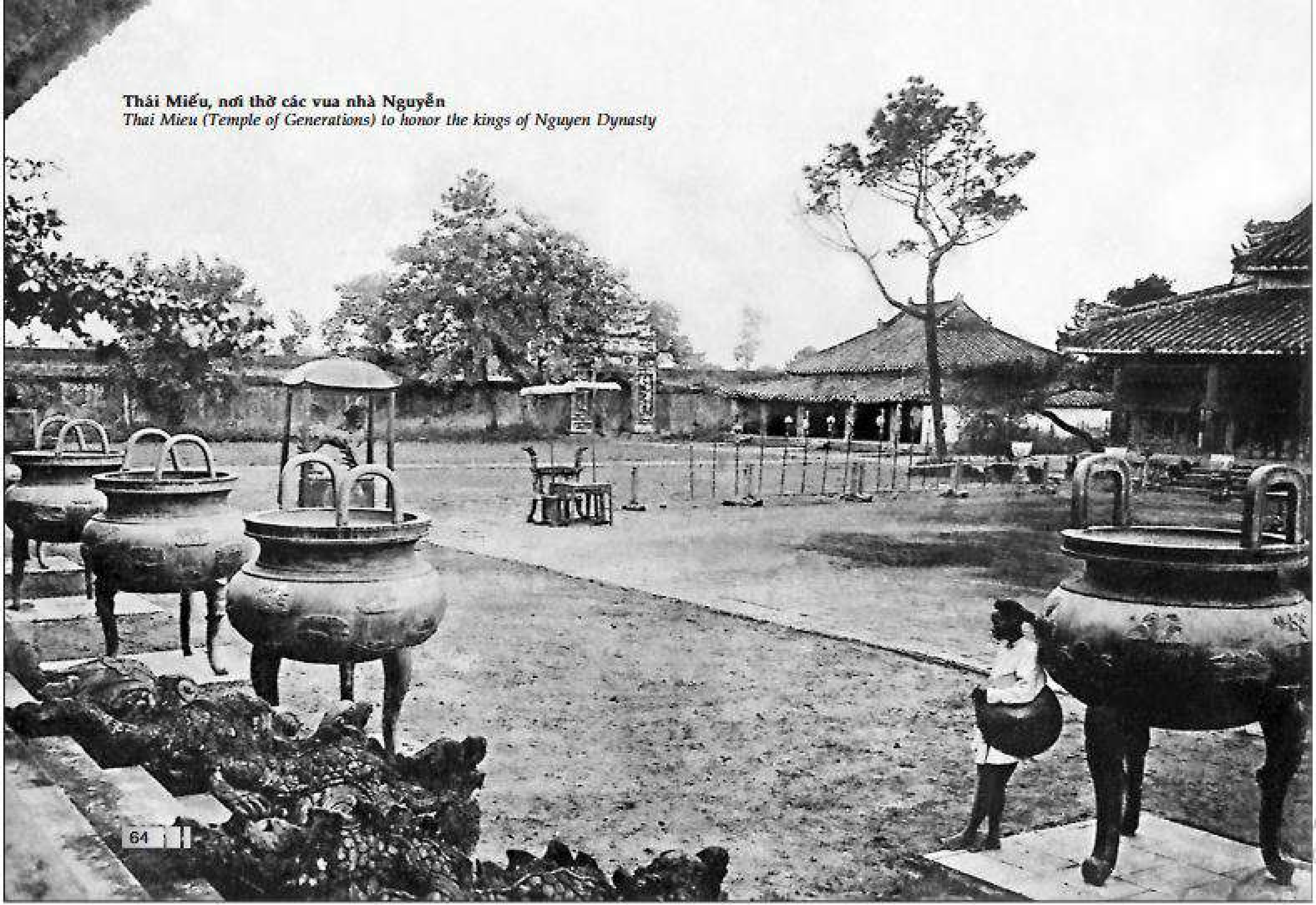

Thái Miếu, nơi thờ các vua nhà Nguyễn
Thai Mieu (Temple of Generations) to honor the kings of Nguyen Dynasty

Một cảnh đại lễ trước Ngọ Môn
A grand ceremony in front of Ngo Mon (Royal Gate)

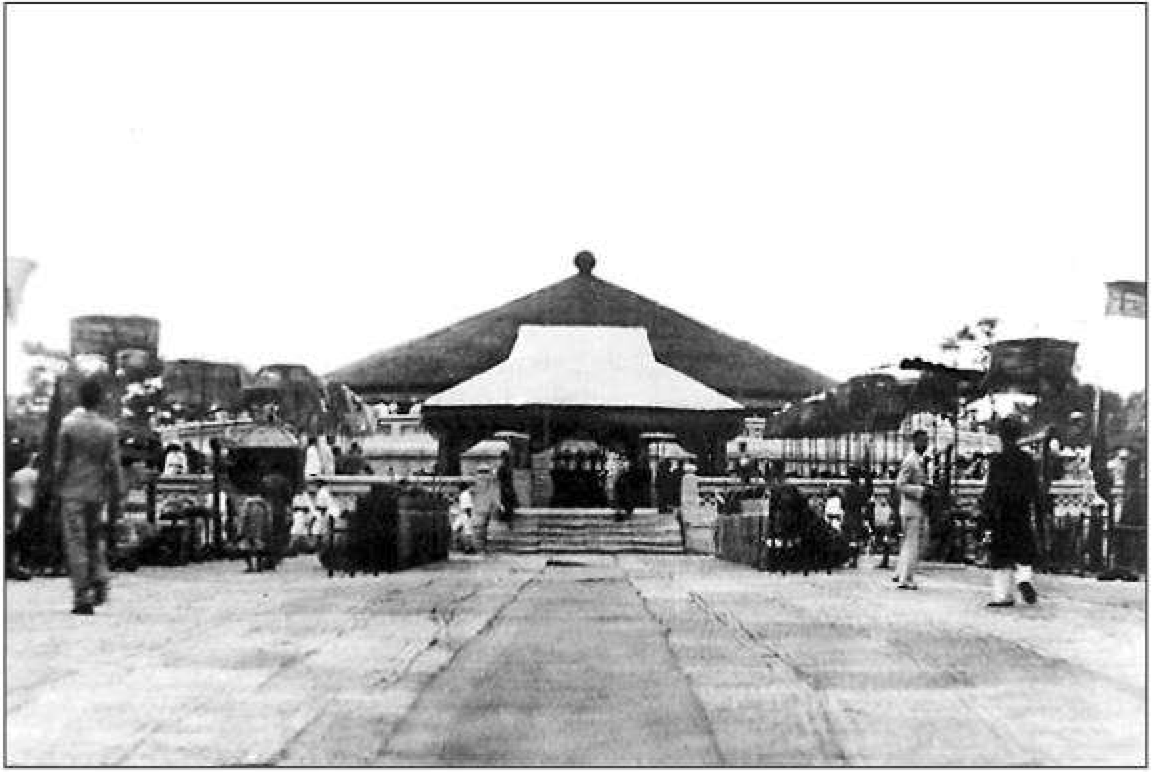

Đàn Nam Giao trong ngày tế hàng năm
Dan Nam Giao, the platform to do the heaven-worshiping ceremony

Sân bên trong Hoàng Thành
The ground inside the Imperial Citadel

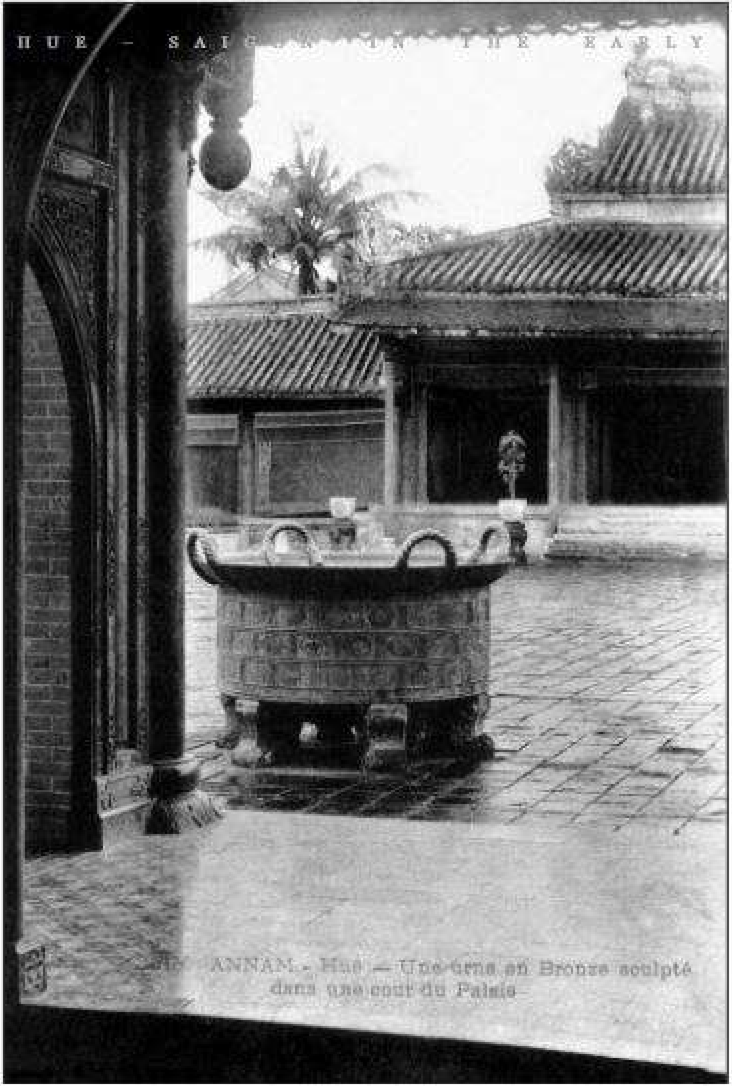

Vạc đồng, được đúc để kỷ niệm công tích của các chúa Nguyễn
Bronze caudrons, casted to memorize the merits of the kings of Nguyen Dynasty

Học sinh trường nữ học đầu tiên của Huế
The students of the first female school in Hue

Những thế hệ đầu tiên của nữ sinh trường Đồng Khánh
The first generations of female students of Dong Khanh Highschool

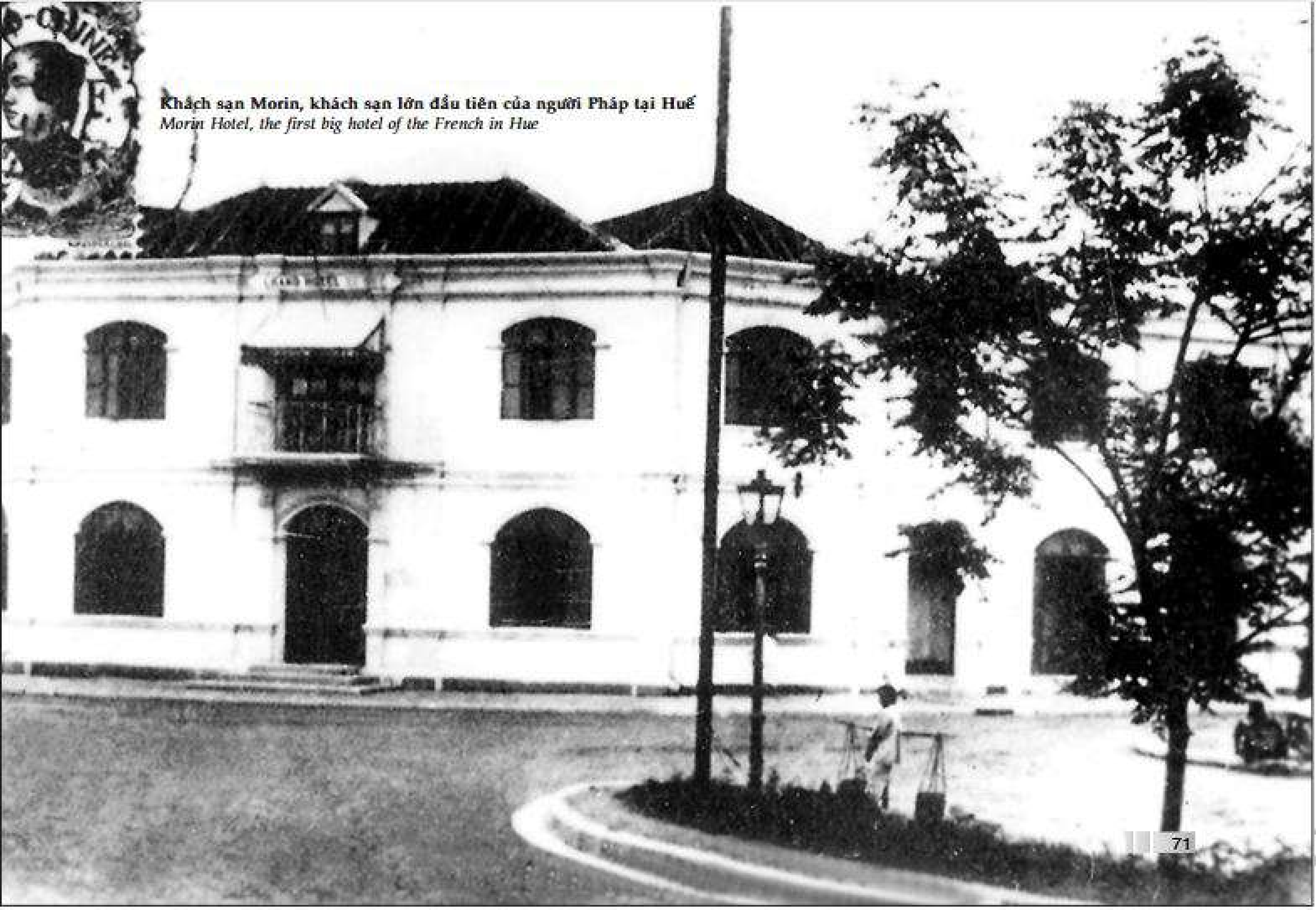

Khách sạn Morin, khách sạn lớn đầu tiên của người Pháp tại Huế
Morin Hotel, the first big hotel of the French in Hue

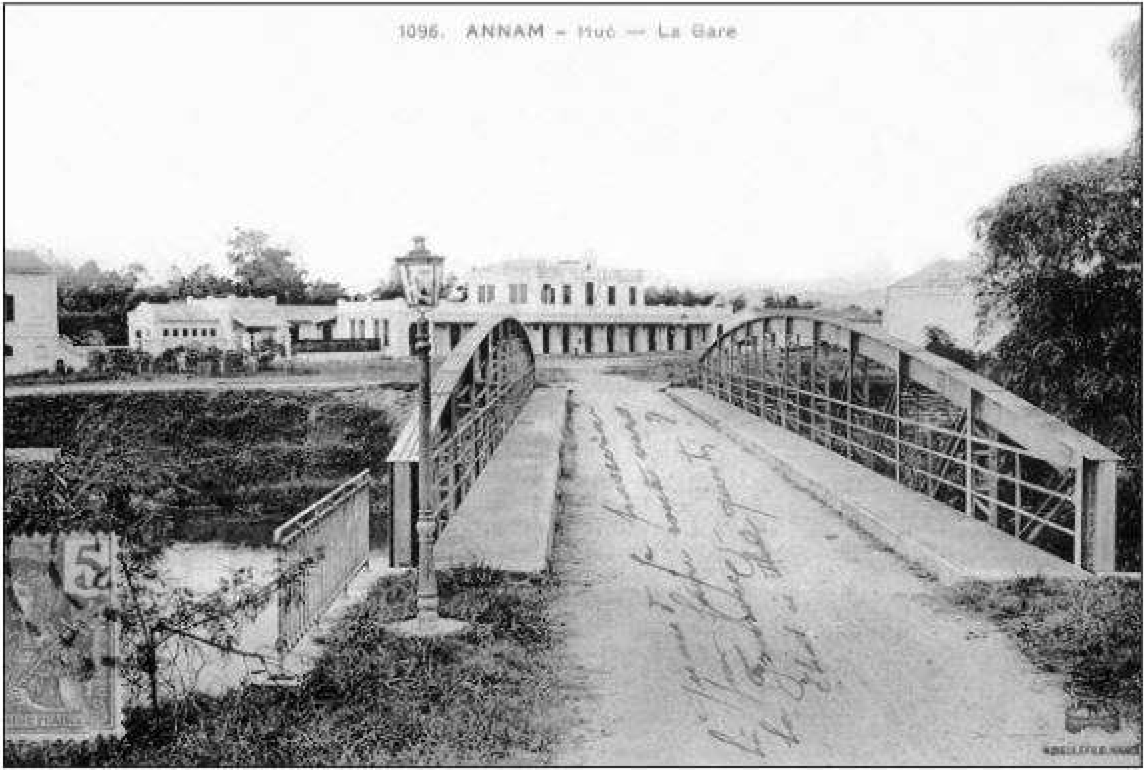

Nhà ga Huế với kiến trúc nhỏ bé chưa làm thay đổi được bộ mặt thành phố
Hue railway station

Đường xe lửa đã được nối liền từ Đà Nẵng đến Huế
The railway linking Danang and Hue

Đường trong thành nội nhìn ra cổng thành
The street in the interior of Hue Imperial Citadel

Viện Cơ Mật, nơi vua làm việc với các quan đầu triều
The Security Council, where the king works with the ministers

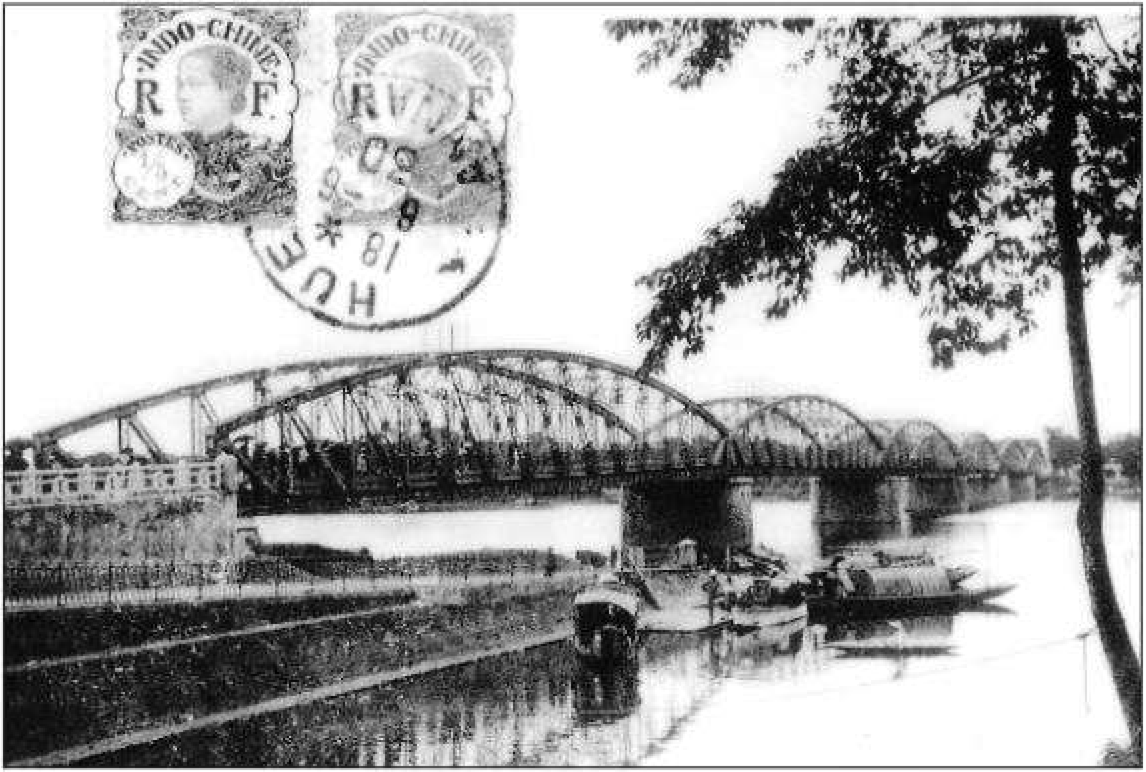

Cầu Tràng Tiền với sáu nhịp đã tạo thêm một nét thơ mộng cho sông Hương
Trang Tien Bridge with six spans, a romantic feature of Huong (Perfume) River

SÀI GÒN

Bến Nhà Rồng
Nha Rong Port

Sông Sài Gòn
Saigon River

Toà Thị chính Sài Gòn (trụ sở Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh)
Saigon City Hall (present-day the office of HCMC People's Committee)

Phủ Toàn quyền sau được gọi là dinh Norodom
The palace of Indochina Governor, later called Norodom Palace

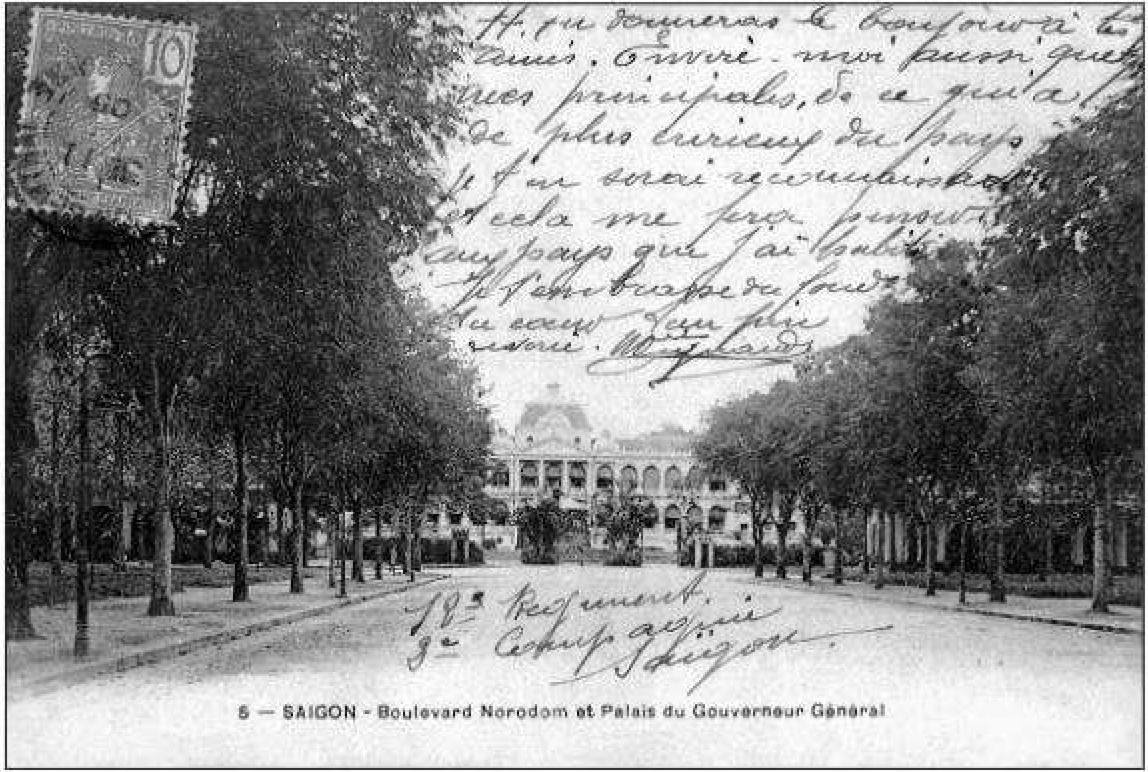

Đại lộ Norodom và Phủ Toàn quyền
Norodom Avenue and the palace of Indochina Governor

Đại lộ Charner, phía sau là Toà Thị chính
Charner Avenue, behind the City Hall

Một đường phố ở trung tâm Sài Gòn
A street in Saigon

Đường phố Sài Gòn với những chiếc xe thổ mộ
A corner street of Saigon with tilbury

Một buổi lễ duyệt binh tại Sài Gòn năm 1925
A ceremony in Saigon in 1930

Dinh Đô đốc hải quân
The palace of an admiral

Thư viện Sài Gòn năm 1931 (nay là Thư viện Khoa học xã hội)
Saigon Library in 1931 (present-day Library of Social Science)

Ga xe điện Chợ Lớn
Cho Lon tram station

Bán hủ tiếu dạo, một sinh hoạt phổ biến của một số cư dân ở đô thị
A soup vendor in Saigon

Ở ngoại thành người dân vẫn sống bằng nghề nông
People live by farming in the outskirt

Tàu hoả tại ga Sài Gòn
Train in SaiGon's Station

Bệnh viện Gia Định năm 1925
Gia Dinh Hospital in 1925

Nhà thương quân đội (nay là bệnh viện Nhi Đồng 2)
Military Hospital (present-day Children Hospital 2)

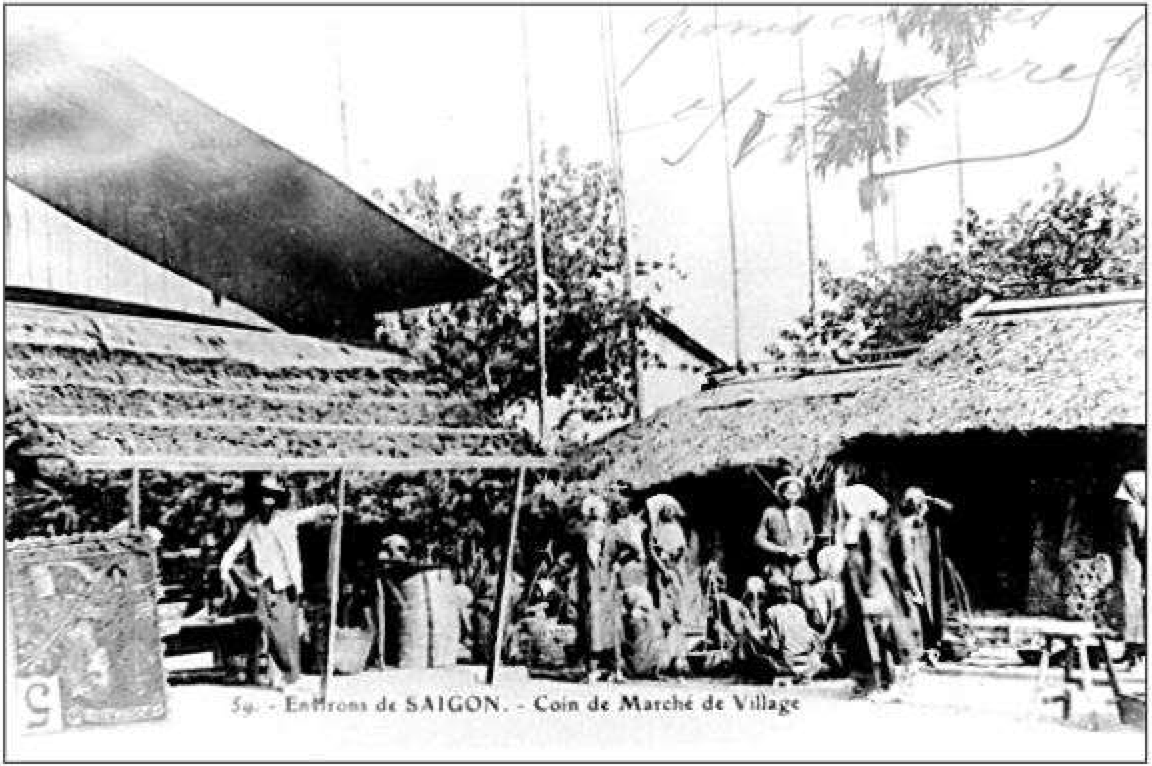

Một góc chợ làng ở ngoại vi Sài Gòn
A corner view of the village market in the city's outskirt

Cuộc sống mới không là thay đổi những sở thích truyền thống: thú ca cẩm
The new lifestyle could not change the traditional hobby: singing traditional songs

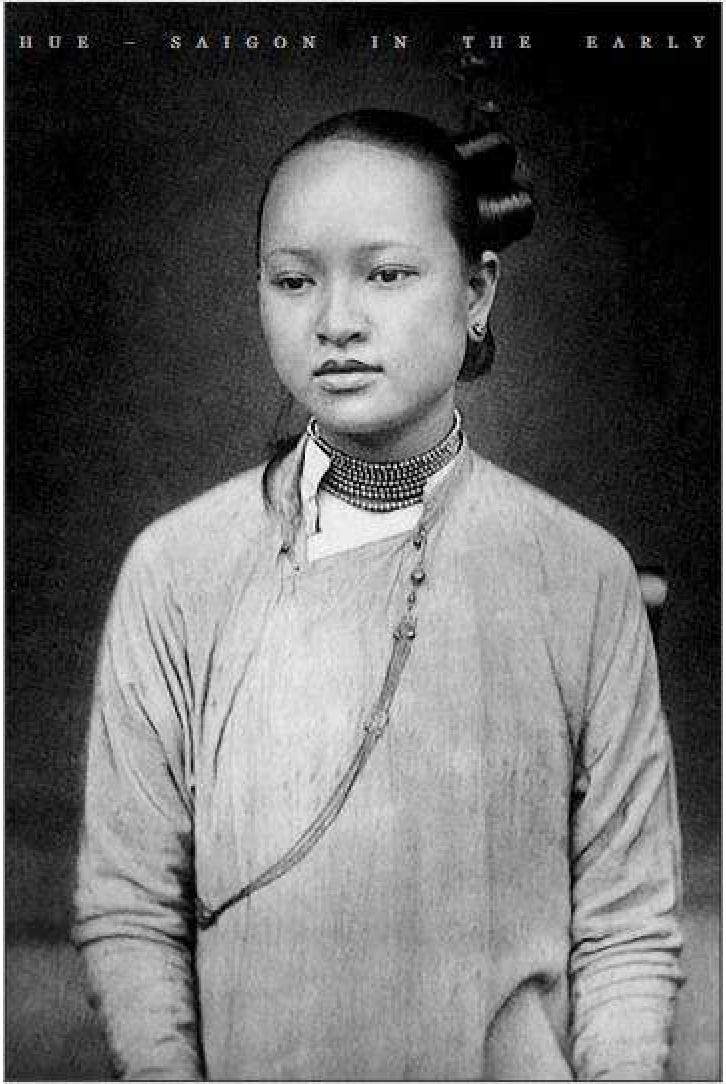

Thiếu nữ Sài Gòn nhanh chóng hoà nhập với cuộc sống hiện đại
Saigonese women quickly adapt to the modern life

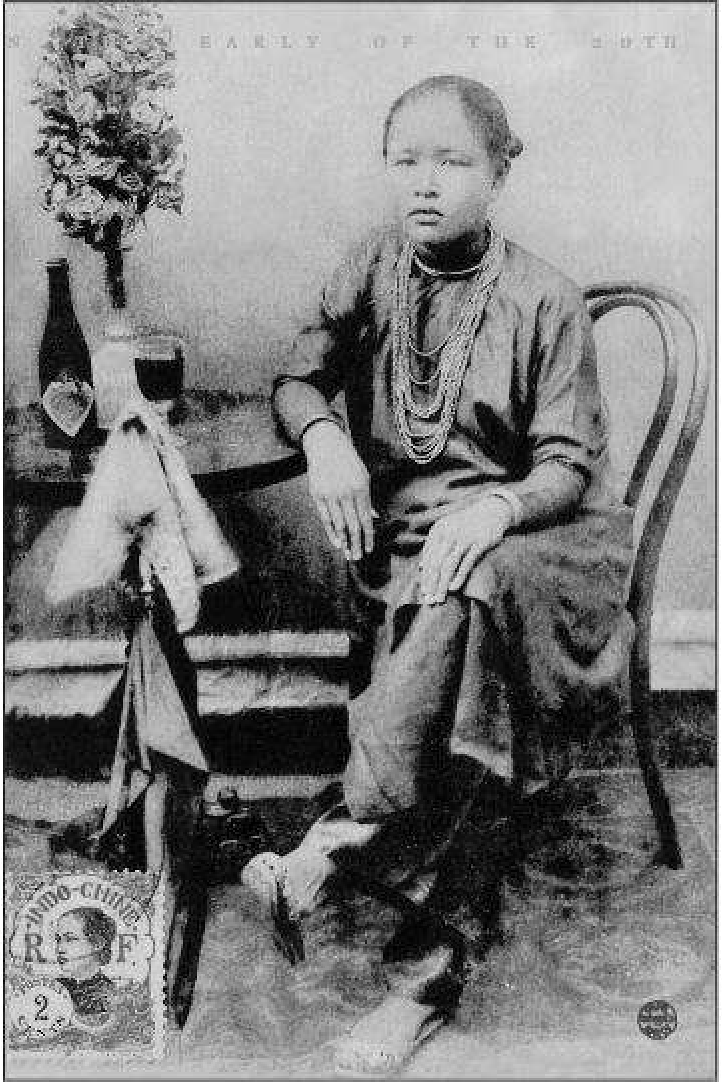

Người phụ nữ Sài Gòn đã được đưa vào con tem bưu điện với tên gọi là Cô Ba
A Saigonese woman, whose image is printed in stamp with the name Lady Ba

Các cô gái Sài Gòn chơi bài lá
Saigonese women play cards

Ngân hàng Thượng Hải (nay là Ngân hàng Nhà nước Việt Nam)
Shanghai Bank (present-day State Bank of Vietnam)

Sài Gòn – Hòn ngọc Viễn Đông
Saigon, the pearl of the Indochina

MỤC LỤC - NOTE

Cầu Thê Húc và đền Ngọc Sơn - *The Huc Bridge and Ngoc Son Temple* 5

Chùa Kim Liên được xây vào thời Lý đến triều Trần đổi là chùa Đồng Long. Thế kỷ XVII gọi là chùa Đại Bi. Đời Trịnh Sâm đổi thành chùa Kim Liên
Kim Lien Pagoda built in Ly Dynasty, renamed Dong Long Pagoda in Tran Dynasty and Dai Bi in the 17th century. Lord Trinh Sam renamed it Kim Lien 6
Ô Quan Chưởng, cửa ô duy nhất của thành cổ Đại La, còn lại đến ngày nay - *O Quan Chuong (Quan Chuong Suburb), the only gate left of the Dai La Citadel* 7
Hồ Hoàn Kiếm nhìn từ Hàng Trống - *Hoan Kiem Lake from the view of Hang Trong (Drum) Street* 8
Bia tiến sĩ Văn Miếu Quốc Tử Giám - *The stone steles engraved with the names of the doctor laureates in the Temple of Literature* 9
Tháp Hoà Phong bên hồ Hoàn Kiếm, dấu vết duy nhất còn lại của chùa Báo Ân - *Hoa Phong Tower next to Hoan Kiem Lake, the only vestige of Bao An Pagoda* 10
Phố Hàng Bạc năm 1920, nơi tập trung thợ bạc Đồng Xâm (Thái Bình) và Định Công (Hà Nội) -
Hang Bac (Silver) Street in 1920, the gathering site of the silversmiths in Dong Xam (Thai Binh Province) and Dinh Cong (Hanoi) 11
Phố Hàng Nón, là nơi vẫn còn duy trì mặt hàng truyền thống của phường hội - *Hang Non (Hat) Street still maintains the trade of traditional products* 12
Phố Hàng Bạc trước đây có 3 nghề Đúc bạc nén, kim hoàn và nghề đổi tiền - *Hang Bac (Silver) Street* 13
Phố Hàng Hòm - *Hang Hom Street* 14
Phố Hàng Giầy, nơi tập trung thợ đóng giầy Tứ Kỳ, (Hải Dương) - *Hang Giay (Shoe) Street, a gathering place of shoe makers in Tu Ky (Hai Duong Province)* 15
Phố Hàng Đường, một trong những con đường của 36 phố phường xưa - *Hang Duong (Sugar) Street, one of the 36 ancient streets of Hanoi* 16

Một phiên chợ ở ngoại vi thành phố - *A market in the outskirt of Hanoi* 17
Phụ nữ Hà Nội đã bắt đầu thay đổi kiểu tóc - *Hanoi women with new hair style* 18
Phụ nữ xứ Bắc - *Women in the North* 19
Hội Vật ở ngoại ô thành Hà Nội - *Wrestling association in the outskirt of Hanoi* 20
Thiếu nữ Hà Nội khi ở trong nhà - *Hanoian in their houses* 21
Đánh dậm ở Hồ Tây - *Fish catching in the West Lake* 22
Trường Bưởi, nay là trường Chu Văn An, thành lập năm 1908 - *Buoi School, present-day Chu Van An School* 23
Dinh Thống sứ Bắc kỳ, tại đây ngày 19/8/1945 nhân dân Hà Nội đã cướp chính quyền, nay là Nhà khách Chính phủ
The Résident suppérieur office, *in August 19, 1945, the Hanoian seized power here. The house becomes the Guest House of the Government* 24
Nhà Hát Lớn Hà Nội - *Hanoi Great Opera House* 25
Đám ma cụ Lương Văn Can năm 1926, người sáng lập Đông Kinh Nghĩa Thục năm 1908 - *The funeral of Luong Van Can in 1926, the founder of Dong Kinh Nghia Thuc (1908)* 26
Trại lính Khố Xanh bên đường Hàng Bài, được xây dựng theo dáng dấp cổ - *The guardsman military camp in Hang Bai Street built in the ancient architecture* 27
Phố Tràng Tiền (Paul Bert), con đường đầu tiên do người Pháp vạch, nối liền khu nhượng địa với đồn binh trong thành cổ - *Trang Tien (Paul Bert) Street, the first street mapped out by the French* 28
Từ phố Tràng Tiền nhìn sang Hàng Khay - *Hang Khay Street from the view of Trang Tien Street* 29
Phố Hàng Trống, nơi xuất hiện hiệu ảnh đầu tiên của người Pháp P. Dieulefils - *Hang Trong (Drum) Street that has the first camera shop of a French named P. Dieulefils* 30
Rạp chiếu bóng Les Variétés cạnh đền Bà Kiệu bị chính quyền thuộc địa phá bỏ để xây nhà bia Alexander de Rhodes - sau này được dỡ bỏ để xây tượng "Cảm tử cho tổ quốc quyết sinh"
Variétés Cinema destroyed by the colonial government to build stele house to commemorate Alexandre de Rhodes 31
Nhà hàng Godard nhìn ra hồ Hoàn Kiếm - *Godard Restaurant overlooking Hoan Kiem Lake* 32

Khu đấu xảo, nơi tập trung sinh hoạt văn hoá của người Hà Thành - *The exposition area, the place of main cultural activities of Hanoian* 33

Bến xe hơi bên cột đồng hồ đường Bờ Sông, đầu mối giao thông lên các tỉnh phía Bắc - *The bus station next to Bo Song (Riverbank) Street* 34

Bến tàu điện cạnh hồ Hoàn Kiếm, phương tiện giao thông mới của Hà Nội - *The tram station next to Hoan Kiem Lake, new transportation of Hanoian* 35

Ga Hàng Cỏ, đầu mối xe lửa xuyên Việt - *Hang Co railway station, head of trans-Viet raiway* 36

Nhà kèn bên Toà Thị chính, nơi diễn ra các buổi hoà nhạc ngoài trời - *Ken (Trumphet) House next to the City Hall, the outdoor concert area* 37

Nhà thờ lớn Hà Nội, được xây dựng trên nền một ngôi chùa cổ - *Hanoi Grand Cathedral, built in a base of an ancient pagoda* 38

Khách sạn Métropole, khách sạn lớn nhất ở miền Bắc - *Metropole Hotel, the largest hotel in the north* 39

Cửa hàng buôn lớn nhất của người Pháp ở Hà Nội, nằm trên góc phố Tràng Tiền và Hàng Bài - *The biggest department store of the French in Hanoi in the corner of Trang Tien Street and Hang Bai Street* 40

Chợ Đồng Xuân - *Dong Xuan Market* 41

Cầu Long Biên, mang tên toàn quyền Doumer - *Long Bien Bridge, formerly named after Governor Doumer* 42

Bảo tàng Louis Finot, sự kết hợp thành công giữa kiến trúc Đông – Tây (nay là Bảo tàng Lịch sử) - *Louis Finot Museum, a successful combination between the western and northern architecture (present-day Museum of History)* 43

Khu vực thành cổ Hà Nội đã trở thành các đồn binh của quân đội Pháp - *The area of Hanoi old citadel becomes the military posts of the French* 44

Kinh thành Huế, xây dựng theo kiến trúc Vauban của Pháp - *Hue Imperial Citadel built in Vauban architecture of French* 45

Phố Bao Vinh, cảng sông sầm uất của kinh thành Huế - *Bao Vinh Street, the crowded port of Hue* 46

Cổng thành Huế, đường ra chợ Đông Ba - *The gate of Hue Imperial Citadel leading to Dong Ba Market* 47

Tháp chùa Thiên Mụ, ngôi chùa cổ gắn với huyền tích xây dựng kinh thành Huế - *Thien Mu Pagoda connects with the legend of the construction of Hue Imperial Citadel* 48

Một quán cơm ven đường ở Huế - *A food vendor in the roadside in Hue* 49

Đội voi của triều đình thường được ra tắm trên sông Hương - *The royal troupe of fighting elephant bath in Huong (Perfume) River* 50

Hổ quyền, nơi diễn ra các trận đấu giữa voi và hổ (1904) - *Ho Quyen, the amphitheatre, a venue for duals between elephants and tigers (1904)* 51

Văn Miếu, xây ở phía tây kinh thành - *Van Mieu (Temple of Literature) in the west side of the imperial Citadel* 52

Cổng vào Thái Miếu - *The gate to Thai Mieu (Temple of Generations)* 53

Bình phong trước Viện Cơ Mật - *The screens in front of the Security Council* 54

Đường dẫn đến mộ phần vua Minh Mạng (1791-1845) - *The way to the tomb of Emperor Minh Mang (1791-1845)* 55

Vua Duy Tân chuẩn bị xuất cung - *King Duy Tan prepares to leave the palace* 56

Cửu đỉnh trước Hiển Lâm Các - *Bronze urns in front of Hien Lam Cac* 57

Voi của nhà Vua - *Elephants of King* 58

Voi chầu phủ phục trước Viện Cơ Mật - *The elephants at the Security Council* 59

Đội nhạc lễ cung đình - *A royal music orchestra* 60

Đội nữ nhạc cung đình - *A royal music orchestra of women* 61

Đội nghi trượng để tháp tùng khi vua xuất cung - *The guards of honor to accompany the king when he leaves the palace* 62

Chợ Đông Ba - *Dong Ba Market* 63

Thái Miếu, nơi thờ các vua nhà Nguyễn - *Thai Mieu (Temple of Generations) to honor the kings of Nguyen Dynasty* 64

Một cảnh đại lễ trước Ngọ Môn - *A grand ceremony in front of Ngo Mon (Royal Gate)* 65

Đàn Nam Giao trong ngày tế hàng năm - *Dan Nam Giao, the platform to do the heaven-worshiping ceremony* 66

Sân bên trong Hoàng Thành - *The ground inside the Imperial Citadel* 67
Vạc đồng, được đúc để kỷ niệm công tích của các chúa Nguyễn - *Bronze caudrons, casted to memorize the merits of the kings of Nguyen Dynasty* 68
Học sinh trường nữ học đầu tiên của Huế - *The students of the first female school in Hue* 69
Những thế hệ đầu tiên của nữ sinh trường Đồng Khánh - *The first generations of female students of Dong Khanh Highschool* 70
Khách sạn Morin, khách sạn lớn đầu tiên của người Pháp tại Huế - *Morin Hotel, the first big hotel of the French in Hue* 71
Nhà ga Huế với kiến trúc nhỏ bé chưa làm thay đổi được bộ mặt thành phố - *Hue railway station* 72
Đường xe lửa đã được nối liền từ Đà Nẵng đến Huế - *The railway linking Danang and Hue* 73
Đường trong thành nội nhìn ra cổng thành - *The street in the interior of Hue Imperial Citadel* 74
Viện Cơ Mật, nơi vua làm việc với các quan đầu triều - *The Security Council, where the king works with the ministers* 75
Cầu Tràng Tiền với sáu nhịp đã tạo thêm một nét thơ mộng cho sông Hương - *Trang Tien Bridge with six spans, a romantic feature of Huong (Perfume) River* 76
Bến Nhà Rồng - *Nha Rong Port* 77
Sông Sài Gòn - *Saigon River* 78
Toà Thị chính Sài Gòn (trụ sở Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh) - *Saigon City Hall (present-day the office of HCMC People's Committee)* 79
Phủ Toàn quyền sau được gọi là dinh Norodom - *The palace of Indochina Governor, later called Norodom Palace* 80
Đại lộ Norodom và Phủ Toàn quyền - *Norodom Avenue and the palace of Indochina Governor* 81
Đại lộ Charner, phía sau là Toà Thị chính - *Carner Avenue, behind the City Hall* 82
Một đường phố ở trung tâm Sài Gòn - *A street in Saigon* 83
Đường phố Sài Gòn với những chiếc xe thổ mộ - *A corner street of Saigon with tilbury* 84
Một buổi lễ duyệt binh tại Sài Gòn năm 1925 - *A ceremony in Saigon in 1930* 85
Dinh Đô đốc hải quân - *The palace of an admiral* 86
Thư viện Sài Gòn năm 1931 (nay là Thư viện Khoa học xã hội) - *Saigon Library in 1931 (present-day Library of Social Science)* 87
Ga xe điện Chợ Lớn - *Cho Lon tram station* 88
Bán hủ tiếu dạo, một sinh hoạt phổ biến của một số cư dân ở đô thị - *A soup vendor in Saigon* 89
Ở ngoại thành người dân vẫn sống bằng nghề nông - *People live by farming in the outskirt* 90
Tàu hoả tại ga Sài Gòn – *Train in SaiGon's Station* 91
Bệnh viện Gia Định năm 1925 - *Gia Dinh Hospital in 1925* 92
Nhà thương quân đội (nay là bệnh viện Nhi Đồng 2) - *Military Hospital (present-day Children Hospital 2)* 93
Một góc chợ làng ở ngoại vi Sài Gòn - *A corner view of the village market in the city's outskirt* 94
Cuộc sống mới không là thay đổi những sở thích truyền thống: thú ca cầm - *The new lifestyle could not change the traditional hobby: singing traditional songs* 95
Thiếu nữ Sài Gòn nhanh chóng hoà nhập với cuộc sống hiện đại - *Saigonese women quickly adapt to the modern life* 96
Người phụ nữ Sài Gòn đã được đưa vào con tem bưu điện với tên gọi là Cô Ba - *A Saigonese woman, whose image is printed in stamp with the name Lady Ba* 97
Các cô gái Sài Gòn chơi bài lá - *Saigonese women play cards* 98
Ngân hàng Thương Hải (nay là Ngân hàng Nhà nước Việt Nam) - *Shanghai Bank (present-day)* 99
Sài Gòn – Hòn ngọc Viễn Đông - *Saigon, the pearl of the Indochina* 100

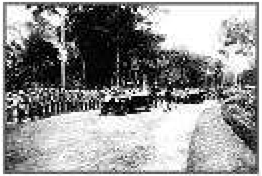

HÀ NỘI - HUẾ - SÀI GÒN
ĐẦU THẾ KỶ 20

Chịu trách nhiệm xuất bản
ĐỖ THỊ PHẤN
Biên tập
ĐỨC HUY
Sửa bản in
TRƯƠNG HÀ
Biên dịch tiếng Anh
THUỶ NGUYÊN
Bìa và trình bày
Hoạ sĩ BÙI NAM

THỰC HIỆN LIÊN DOANH
TẠP CHÍ XƯA & NAY
181 Đề Thám – P. Phạm Ngũ Lão – Q.1 – TP.HCM
ĐT: 8385117 – 8385240 - Fax: 8385126
Email: xuanay@hcm.fpt.vn

NHÀ XUẤT BẢN VĂN HÓA SÀI GÒN
310 Trần Hưng Đạo – Q.1 – TP. HCM
ĐT: 8376585-8376587-8376589-8376590
Fax: 04.8376586- Email: nxbsaigon@vnn.vn

In: 1500 cuốn, khổ 27cm x18.5cm. In tại: Nhà in Báo Nhân Dân. Số ĐKKHXB: 520 - 2007/ CXB/ 01-13/VHSG. In xong và nộp lưu chiểu: Quý 2-2007.